

савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

8-мы год выдання.

ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА.

№ 31 (1923) Аўторак, 8-га лютага 1927 г.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:		ПЛАТА ЗА АБВЕСТІ:		ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:	
На 1 месяц	70 к.	За радок/нонпарэлі пасля тэксту — р. 50 к.		За 1 дакумант	85 кап.
" 3	2 р. — к.	За радок нонпарэлі пасярод тэксту 1 р. — к.		кожны дадатковы	15 "
" 6	4 р. — к.	За радок нонпарэлі перад тэкстам 1 р. 50 к.		Беспрацоўн. і чырвонаармейскіх за дакумант	15 "
" 1 год	7 р. — к.	Сьпешныя—на 50 проц. даражэй. —		За кожны дадатковы	5 "
Зьмена адрасу: ішагародня — 20 к.		Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.		Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.	
мясцова	10 к.				

Падпіска прымаецца ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах. Абвесткі прымаюцца канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў)

Адрас рэдакцыі—Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў). Тэл. рэдакцыі № 478—Тэл. рэдактара № 769,—Тэл. канторы № 244.

Маска звальваецца.

У першыя дні арыштаў беларускіх дэпутатаў і затым масавых арыштаў у Заходняй Беларусі ўвесь польскі буржуазны і здрадніцкі друк на ўказы польскае паліцыі павёў кампанію проці Беларускага нацыянальна-вызваленчага руху і ў прыватнасці проці Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады, пісаў аб нібыта выкрыццях у вылікай «процідзяржаўнай змовы», аб працы «на срокі суседняй дзяржавы» аб «сувязі з Камінтэрнам», «з Масквой», «з Менскам», аб выкрытай камуністычнай літаратуры і вылікай суме грошай і г. д. Усе гэтыя былі звычайным сродкам запалохаць некаторых людзей—абываталю ў палітыцы, каб апраўдаць патрэбу ляманьні ўласных-жа законаў (арышты дэпутатаў без папярэдняй выдчы іх Соймам), патрэбу масавых арыштаў. Перад кожным рызыкаўным палітычным крокам буржуазны ўрад часам мае звычай карыстацца метадам папалоханьня абыватала, выступаючы ў ролі «ратаўніка бацькаўшчыны». Фальшаваны «ліст Зіноўева», які паліцыя так памог Чэмпбэрлену атрымаць перамогу на выбарах, спакучнае відаць увесь час польскіх палітыкаў. Абвясціўшы паход на беларускі нацыянальна-вызваленчы рух у Заходняй Беларусі польскі фашыстаўскі ўрад пачаў гэты паход з чэмпбэрленаўскага абстрэлу. Але на гэты раз польскія «артылерысты» давалі, што яны адсталі ад Чэмпбэрлена ў сваёй здольнасці страляць і пападаць у мэту. Усе набой вышучаны польскай дэфонзывай, аказаліся папярэдымі набоямі, не папалі ў мэту, зрабілі, як кажуць стралякі, «пералёт». Ужо вельмі хутка пасля пачатку паходу супроць беларускіх селян, гарачы пых польскага друку пачаў адсуджвацца. Папярэдня абвінавачаньні зробленыя, так сказаць, «авансам», не пацвердзіліся. Арышты і вобасы не далі жаганданых вынікаў. Пасля багатай красамоўнай прамовы, ўсе чакалі больш цікавага і сэнсоўнага замест фашыстаўскага твору. А ён вышаў «віламі на вадзе пісаным». Мыльны пух абвінавачаньня пачаў лопача.

Тут выступаюць на сцэну ізноў «артылерысты» з фашыстаўскай зграі і зьяўляюць: «цяпер яшчэ ня можна агалашаць ўсіх матар'ялаў абвінавачаньня, каб не пашкодзіць следству; матар'ялы ёсць—во якія! пачакайце, пацярпіце крыху, даведаецеся аб іх». Але калі справа аб выдчы соймам суду дэпутатаў была перададзена ў рэгламантную камісію сойму, тут ужо граба было несці ўвесь гэты «матар'ял». Сюды ўжо прышлі ініцыятары паходу на беларускі нацыянальна-вызваленчы рух з усімі «матар'яламі» якія яны толькі мелі, каб давесці сойму, што кансультыцыя зямана не дарма, што яны сапраўдныя «ратаўнікі бацькаўшчыны». І ўсё-ж такі сабраўшы ўвесь «матар'ял» ім не ўдалося, напрыклад, пераканаць чатырох сяброў рэгламантнай камісіі (галасавала за выдчы суду дэпутатаў 8 сяброў,—проці выдчы 4); наадварот, гэтыя 4 сябры пераканалі ў адсутнасці фактычнага матар'ялу, на якім заўсёды грунтуецца абвінавачаньне. Усё абвінавачаньне пабудавана на паказанні «невядомых» сьведкаў (прозьвішча якіх кіраўнікі паходу не маглі назваць нават такой аўтарытэтай ўстаноў, як рэгламантная камісія сойму) і усляіх «лёгічных вывадах»,—мудраванні фашыстаўскіх юрыстаў, для якіх права і законы існуюць толькі на паперы.

Такім чынам адсутнасць фактычнага матар'ялу зьяўляецца сфабрыкаванымі паказаньнямі агентаў польскай дэфонзывы. Залішніе будзе казаць што небудзь пра змест і вартасць гэтых сфабрыкаваных паказаньняў.

Тое, што мела месца ў рэгламантнай камісіі сойму, сьведчыць аб тым што маска, якой прыкрываўся польскі фашызм у сваім паходзе на беларускі нацыянальна-вызваленчы рух у Беларусі, звальваецца і з-пад яе выглядае сапраўдны твар,—гэта чарговая хваля прыгнечаных нацыянальных меншасцяў, гэта чарговыя здушэньне працоўных у Заходняй Беларусі. Тут жадаюць абшарніваць усім досыць, каб сфабрыкаваць беспадстаўныя «абвінавачаньні» і кінуць тысячы людзей ў турмы.

Цяпер ужо усім будзе вядома з якіх «матар'ялаў» абвінавачаньні будзе апыраваць польская юстыцыя на працэсе працоўных Заходне-Беларусі. Сарваную маску надзець ёй ўжо ня ўдасца.

НЯВІННАСЬЦЬ АДДАНЫХ СУДУ БЕЛАРУСкіХ ДЭПУТАТАЎ.

У ахранкі зусім няма ніякіх фактычных доказаў Паход фашыстаўскага ўраду проці прафсаюзаў.

Выступішы пасля Дабжанскага (дакладчык рэгламантнае камісіі сойму) камуністычны дэпутат Сахаці назваў даклад Дабжанскага «ступым паліцэйскім рэфэратам», дававішы, што ў царскай расейскай ахранцы такія рэчы рабіліся значна больш пісьменна. Нават ў дакладзе Дабжанскага,—сказаў Сахаці,—так раздута—«шпіёнская афера 5 дэпутатаў» з п'ятакі спіёнства ў п'ятакі залежнасці грамады і незалежнае сялянскае парты ад камуністаў і тайнага супрацоўніцтва з імі. Абвінавачаньне ў супрацідзяржаўнай чыннасці 5-ці дэпутатаў спрабавалі шляхам лёгічных довадаў вывесці з

тых абставацін, што лёзунг незалежнасці Беларусі можа быць толькі ажыццэўлены праз адрыв часткі Беларускае тэрыторыі ад польскае дзяржавы. Ніякіх фактычных довадаў таго, што арыштаваныя дэпутаты атрымлівалі грашовую дапамогу з заграціці і што яны займаліся шпіёнствам, пададзена ня было. Докладчык кажаў толькі аб аананічных паказаньнях сьведкаў—яны-та і былі адзіным доказаам вінаватасці арыштаваных—і паказваў партыйны білет Беларускае Грамады, падпісаны Тарашкевічам, заўважваючы, што гэты білет нібыта служыў выстарачаючым дакумантам для пераходу савецкае граніцы.

Выступленьне т. Сахацкага.

Самое вялікае ўражаньне зрабілі выступленьне ўрэйскага дэпутата Шрэйбэра і п'ятакісаўца Лібэрмана—членаў камісіі на рэгламанту, разглядаўшае пытаньне аб выдчы дэпутатаў. Гэты выступленьні зьявіліся сур'ёзным абвінавачаньнем на адрасу ўраду.

Камісіі—сказаў Шрэйбэр,—ня было пададзена ніякага фактычнага матар'ялу. (Пры гэтых словах з дэпутатскіх лавак пачуліся галасы: «Скандал!» «Слухайце, слухайце!»).

Камісіі ня былі нават паведзены прозьвішчы і род заняткаў сьведкаў, паказаньні якіх паслужылі матар'ялам для абвінавачаньня супроць арыштаваных дэпутатаў. Пададзенае камі-

сіі пасьведчаньне, якое нібыта давала прад'явіць права пераходу праз граніцу, здаецца Шрэйбэру вельмі падазроным. Далей Шрэйбэр заявіў: «Беларускі бані абвінавачвалі, што ён быў арганізаваны на савецкія грошы. Між тым дэпутат Яраміч заявіў ў камісіі, што арганізатарам банку быў ён сам, а зусім не Тарашкевіч. Ні аб якім крымінальным зьлічынстве арыштаваных дэпутатаў ня можа быць і гутаркі. Таксама ня можа быць і гутаркі і аб арышце дэпутатаў «на месцы злышчства». Шрэйбэр прапануе таму, вынесці пастанову наступнага зьместу: «сойм сьцьверджае, што арышт дэпутатаў пярэчыць 21-му артыкулу канстытуцыі.

Адсутнасць фактычнага матар'ялу.

Прадстаўнік ППС Лібэрман, выступішы ўслед за Шрэйбэрам заявіў наступнае: «На падставе брашуры і паказаньняў сьведкаў—невядомых асоб—тут вышучаюцца пытаньні аб прыналежнасці дэпутатаў да кампартыі. Я падыхоўдзі да гэтага пытаньня з прадаманым поглядам, бо чытаў у друку, што арыштаваныя дэпутаты абвінавачваюцца ў шпіёнстве і атрымалі грошай ад суседняе дзяржавы. Гэтыя дзеі зьяўляюцца крымінальным зьлічынствам. Я быў загэтым гатоў галасавалі за выдчы арыштаваных дэпутатаў.

Аднак, на зачыненым пасяджэньні камісіі пракурор заявіў, што сваё абвінавачаньне ў шпіёнстве ён грунтуе на нейкіх «лёгічных вывадах», а міністр справядлівасці,—што абвінавачаньня дзейнічалі ў «шпіёнскай атмасфэры». Нельга абвінавачваць у крымінальным парадку толькі на падставе таго, што абвінавачаньня дыхалі тою ці іншаю атмасфэраю.

«Нам казалі,—гаворыць далей Лібэрман,—што арыштаваныя дэпутаты зьяўляюцца нанятымі агентамі замежных дзяржаў. Мы, сацыялісты, першыя накінуліся на гэта, як на вельмі добрую здобчы. Аднак, у якасці довадаў нам падалі толькі бягучы рахунак дэпутатаў, у якіх

было ў банку па некалькі сот дэляраў. Праўда, пракурор заявіў, што нейкі сьведка паведаміў яму, нібыта ён асабіста прысутнічаў пры тым, як чыноўнік суседняе дзяржавы даў Тарашкевічу 15.000 руб. Даўны чалавек гэты сьведка, які так добра знаём з справамі пасьольства замежнае дзяржавы, што ён неадкладна бяжыць да пракурора, каб перадаць яму тайны. Іншая справа, калі-б абвінавачаньне было падмацавана хоць-якімі-небудзь фактамі ў адносінах да кожнага асобнага дэпутата, калі-б была хоць дзень доказаў. Я і мая партыя не знаходзім магчымым галасавалі за выдчы дэпутатаў на аснове такога нікчэмнага матар'ялу».

Супроць выдчы дэпутатаў галасавалі камфранцыя, незалежная сялянская партыя, ППС, усе нацыянальныя меншасці, частка «Вызвалення», Тугут і Хамінскі (выступішы з клубу працы).

Устрымаліся ад галасаваньня сялянскі саюз і значная частка дэпутатаў «Вызвалення», у тым ліку міністр Мядзінскі.

За выдчы дэпутатаў галасавалі ўсе правыя партыі і клуб працы, у тым ліку асабіста Бартэль.

Расстрэл сялянскае дэманстрацыі ў Касове.

ВАРШАВА, 5-П. 3-га лютага ў Касове (Палесьсе) прыехаўшыя на кірмаш сяляне арганізавалі дэманстрацыю з патрабаваньнем вызваліць арыштаваных дэпутатаў польскага сойму.

Між дэманстрантамі і паліцыяй адбылася стычка, у часе якое паліцыя распачала страляніну. Чацьвэра сялянні забіта, 6 цяжка паранена.

У НАПАДЗЕ НА ДЭМАНАСТРАЦЫЮ УДЗЕЛЬНІЧАЛІ МЯСЦОВЫЯ ПІЛСУДЧЫКІ.

Усяго забіта 5 чалавек.

ВАРШАВА, 6-П. Адзін з 6-ці сялян, параненых у часе стычкі сялянскай дэманстрацыі з паліцыяй у Касаве, памёр. Такім парадкам, агульны лік забітых паліцыяй склаўся 5 чалавек.

Устаноўдзена, што ў расстрэле дэманстрантаў, якія патрабавалі вызваленьня беларускіх дэпутатаў, брада ўдзел таксама мясцовай вайсковай арганізацыі пілсудчыкаў, якой паліцыя загадзя раздала зброю.

Разгон дэманстрацыі п'ятрыкоўскіх беспрацоўных.

ВАРШАВА, 6-П. Учора ў П'ятрыкове паліцыя напала на дэманстрантаў беспрацоўных. У часе стычкі паранена 13 беспрацоўных і 7 паліцэйскіх. Паліцыя арыштавала 20 дэманстрантаў.

Змаганьне з анапціяй ў арміі.

ВАРШАВА, 6-П. Агалошан дэкрэт польскага прэзыдэнта аб зьяўленьні ў адстаўку 500 афіцэраў польскае арміі.

Паход фашыстаўскага ўраду проці прафсаюзаў.

У № 3-ім віленскае беларускае газэты «Нап Голае» зьмешчана рэзалюцыя, ухвалена на пасяджэньні цэнтральнае рады прафэсійнальных саюзаў. Між іншым у рэзалюцыі гаворыцца:

1) Цэнтральная рада прафэсійнальных саюзаў сьцьверджае, што палітыка сучаснага ўраду—варожая інтарэсам рабочае клясы. Падтрымліваючы інтарэсы буйных прамыслоўцаў і абшарніца, урад дапусціў да нячужанага ўзросту дарагоўці ў краі—у працягу апошняга году на 40 процантаў; адначасова з гэтым,—заработаў рабочых і служачых ня быў павялічаны. Сучасны ўрад дазваляе працадаўцам ламаць законадаўніцтва (аб 8-мігадзін. дні працы і г. д.)—у такой меры як гэта не зрабіў ніводзін з папярэдніх урадаў. Гэткі стан рэчаў значна пагоршыў становішча рабочае клясы.

Дзеля гэтага цэнтральная рада прафэсійнальных саюзаў заклікае ўсіх рабочых да барацьбы за падняцьце заробаткаў, якое-б выраўніла ўзрост дарагоўці, а таксама за нятыкальнасьць рабочага законадаўніцтва, за працу і апеку для беспрацоўных і г. д.

2) Цэнтральная рада прафэсійнальных саюзаў сьцьверджае, што ўрад рабіў спробы паставіць у залежнасьць ад сьце рабочы рух, і раней усюго—прафэсійнальнымі арганізацыі рабочых. Шляхам масавых рэпрэсіяў і іншых спосабаў, часта вельмі падобных... да подкупу, часам праз пашырэньне розных фальшывых вестак сярод рабочае клясы праз выдаваемыя на ўрадавыя грошы, нібы-та, «рабочым» часопісі,—уряд стараецца зьявіць сабе ўплыў на прафэсійна-нальныя саюзы і адарваць іх ад ідэалаў сацыялізму.

Сьцьверджаючы ўсё гэта, цэнтральная рада прафэсійнальных саюзаў перасьцерагае рабочых перад пагражаючай небясьпечкай з боку такога зьлінасьці ўраду, бо яна мае на мэце—разьбіць адзінства рабочага руху ў Польшчы.

Назначэньне Голушко начальнікам усходняга дэпартаманту.

Чуткі аб зьменах у палітыцы Польшчы да СССР.—ППС складае з сябе адказнасць за назначэньне Голушко.

ВАРШАВА, 6-П. На пасаду начальніка ўсходняга дэпартаманту польскага міністэрства замежных спраў назначан п'ятакісаўца Голушко, верны пілсудчык і яры прыхільнік ідэі фэдэралістычнае Украіны. Апошні час Голушко працаваў у камітэце экспэртаў па справах нацыянальных меншасцяў.

Нечаканае назначэньне Голушко зрабіла вялікае ўражаньне ў сойме, дзе ў зьвязку з гэтым назначэньнем хадзілі чуткі аб вострай зьмене палітыкі Польшчы ў дачыненні да СССР і прыбалтыцкіх дзяржаў.

У п'ятакісаўскіх колах прадастаўніком друку заявілі, што Голушко прыняў назначэньне блізка згоды партыі, якая не нясе ніякае адказнасці за гэтае назначэньне.

Эндэкі патрабуюць узмацненьня барацьбы з камуністамі.

Соймавы клуб эндэкаў падаў старшыні сойму прапанову ўзмацненьня барацьбы з камуністычным рухам у Польшчы.

Эндэкі заяўляюць, што соймавы клуб эндэкаў апрацоўвае свой уласны праект, а пакуль што прапануе, каб сойм прыняў гэтую пастанову: «Урад заклікаецца ў працягу 14-ці дзён выправаць і падаць у сойм праект закону проці камуністаў.

Рыхтуюцца да перавыбару сойму.

«Работнік» піша, што ў хуткім часе адбудзецца зьмена ў складзе кабінэту міністраў. Сучасны міністр унутраных спраў Складкоўскі будзе назначаны міністрам, спецыяльна створанага міністэрства грамадзкага здароўя; на яго месца міністрам унутраных спраў мае быць назначаны міністр Мейштовіч, на асабістым дэлецы якога,—у ролі дупіцыяля руху нацменьшасцяў,—уряд вельмі разьлічвае ў часе правядзеньня надыходзячых выбараў у сойм. Апошнія павінны адбыцца ўвосень г. г.

Чужаземнае войска выводзіцца з Шанхаю ў Ганконг.

Ангельскі рабочы рух меншасці заклікае на верыць у шчырасць апошніх захадаў імперыялістаў.

АБМАНЫ МАНЭЎР ІМПЭРЫЯЛІСТАЎ.

Чутні аб пераводзе ангельскага войска з Шанхаю ў Ганконг.

ЛЕНДАН, 6-П. Орган левага крыла рабочага руху «Сэндай Уоркер», абмяркоўваючы становішча ў Кітаі, піша так: «Рабочыя не павінны паддавацца абману з-за размовы аб пераводзе «корпусу абароны Шанхаю» ў Ганконг. Значоўчыя ў Ганконзе, толькі за 75 міль ад Кантону, ангельскае войска будзе зьяўляцца такою-ж пагрозай для кітайскай рэвалюцыі, як-бы яно знаходзілася ў Шанхаі. Бальдвін азначае выступіць і Бальдвін трэба перамагчы масамі выступленнем рабочых».

Прагэтэс Сун-Чуан-Фана.

ПЕКИН, 5-П. Агенцтва «Азіятык Ньос» паведамляе, што шанхайскі камісар па замежных справах, на падставе інструкцыі Сун-Чуан-Фана, заявіў ангельскаму консулу фармальны прагэтэс проці высядкі ангельскага войска ў Шанхаі.

«Перамяшчэнне ангельскіх вайсковых сіл, — запавядае прагэтэс, — зьяўляецца варожым актам у дачыненні да кітайскай улады, якая, не зважаючы на ​​ваенныя абставіны, можа забяспечыць ахову жыцця і маёмасці ангельцаў».

ПАСЫЛКА ВОЙСК У КІТАЙ НЯ СПЫНЯЕЦЦА.

ПЕКИН, 5-П. Агенцтва Рэйтэра паведамляе, што 4-га лютага ў Ганконг прысланы Суфольскі полк. Водлуг слоў агенцтва, прысланыя часткі ня будуць накіраваны ў Шанхаі, а будуць размешчаны ў казармах Ганконгу і Коулдуна (ангельскі порт проці Ганконга). Далей агенцтва паведамляе, што 3-га лютага з Сінгапуру накіраваліся ў Шанхаі крэйсерская эскадра і другі батальён лёгкае пяхоты.

Лейд-Джордж — за вывад з Шанхаю ангельскага войска.

ЛЕНДАН, 5-П. Лейд-Джордж выступіў у Мідл-збору з прамовай, прысьвечанай падвяду ў Кітаі. Лейд-Джордж падкрэсліў, што пасоўванне ангельскіх войск на Шанхай часова спыніла перамовы, якія знаходзіліся ўжо напярэдні спрыяючага вырашэння. Лейд-Джордж выказаў надзею, што ўрад скарыстае прапанову, каб паставіць у Шанхай войска было высяджана ў Ганконзе на брытанскай тэрыторыі.

Супроць пасылкі ў Кітай індыйскага войска.

БЭРЛІН, 6-П. Саюз кітайскіх студэнтаў Берліну звярнуўся да Ганды (індыйскі нацыяналіст) і Рабіндраната Тагора з тэлеграфнай просьбай перашкодіць узлегу індыйскага войска ў ангельскай інтэрвенцыі ў Кітаі.

КАМПАНІЯ КАНСЭРВАТАРАЎ СУПРОЦЬ СССР НЯ СУНІМАЕЦЦА.

Рабочая прэса заклікае «папярэдаць ракавы крок ураду».

ЛЕНДАН, 7-П. «Дэйлі Мэйл» у перадавіцы заяўляе: «Лезунг ураду павінен быць: «вышліце бальшавікоў дадому».

Ліберальная «Манчэстэр Гардыян» піша так: разрыў дачыненняў з СССР ня можа даць нам ніякае карысці. Як адказ на патрабаванне Чэна, каб Англія вывадзіла сваё войска перад падпісаннем згоды, гэта было-б дзіўніцтвам».

«Дэйлі Геральд» піша, што палітыка кансэрватараў раней ці пазней павінна прывесці да разрыву з СССР. «Надышоў час кінуць вызваў ураду, — піша газета, — рашэй, чымся ён зробіў ракавы крок». Водлуг слоў газеты, урад, як відаць, спадзяецца і падатай заставацца на ўрадзе пры дапамозе новага манэўру, надобнага да «лісту Зіноўева».

Міністэрства зам. спраў ня хоча разрыву?

ЛЕНДАН, дыпламатычны супрацоўнік «Сэндай Таймс» паведамляе, што ангельскае міністэрства замежных спраў паранейшаму выказваецца проці разрыву дыпламатычных зносін з савецкім урадам.

Сноўдэн паўтарае зады кансэрватарскае мані.

ЛЕНДАН, 6-П. У артыкуле, агаляшым у радыкальна-буржуазнай газэце «Рэйнольдс Ньос Пэйпэр», ранейшы міністр фінансаў ва ўрадзе

Нямецчына пасылае зброю мілітарыстам.

БЭРЛІН, 6-П. Орган нямецкае кампартыі «Гамбургер Фольксцайтунг», які выдаецца ў Гамбурзе, паведамляе аб нясуспынай пасылцы з Нямецчыны зброі паўночным кітайскім мілітарыстам.

27-га студзеня на адзін з параходаў таварыства «Рыкмарс» было нагружана 1.200 скры-

Канфлікт між пекинскім урадам і Сун-Чуан-Фанам.

ПЕКИН, 5-П. У кампартыіных колах значаюць, што настойчысць пекинскага ўраду ў пытанні аб зборы дадатковых мыт праз сучасны мытны апарат выклікаеца імкненнем збраць у свае рукі кантроль над шанхайскімі мытнымі прыбыткамі, якія складаюць найбольш буйную частку мытных прыбыткаў Кітаю наогул.

Сун-Чуан-Фан аднак адмовіўся перадаць Пекіну кантроль над шанхайскімі мытніцамі, якія зьяўляюцца неабходнай крыніцай сродкаў на яго ўласныя ваенныя патрэбы.

Макданальда, адзін з лідэраў рабочае партыі, Сноўдэн піша, што імёна агенты савецкага ўраду ператварылі агучную ненавісьць кітайскіх нацыяналістаў да ўсіх чужаземцаў у спецыяльную ненавісьць, накіраваную выключна проці Англіі.

Сноўдэн заяўляе, што калі ў Кітаі ўтворыцца моцны ўрад, ды ён ня будзе звярочвацца за дапамогаю да СССР, бо Савецкі Саюз ня здольны даць яму фінансавая дапамогі.

Кітайскі ўрад, — піша Сноўдэн, — павінен будзе звярочвацца за дапамогаю да Англіі і Злучаных Штатаў, і разумныя палітыкі ў Кітаі ведаюць гэта».

Нарэшце Сноўдэн вітае «прымірцельную палітыку ангельскага міністэрства замежных спраў».

Лідэры рэфармізму заадно з Бальдвіным.

ЛЕНДАН, 5-П. У органе патэнтнае незалежнае рабочае партыі «Форурд», член палаты вобшчыні Вітлі (ранейшы міністр аховы здароўя ў кабінэце Макданальда), запавядае, што палітыка ўраду Бальдвіна ў кітайскім пытанні не сустракае вострага супярэчання з боку ўпавярованых лідэраў рабочага руху.

Адзначаючы, што канфлікт з Кітаем, як відаць, закруту-бы і СССР, Вітлі піша: «Шмат хто з упавярованых палітычных дзеячоў як у палате вобшчыні, так і па-за ёю, вітаў-бы вайну, якая магла-б даць Англіі магчымасць зруйнаваць Расею, раней, чымся апошняя зробіцца больш моцнаю».

Грузчыні перашадаваюць адпраўцы салдат.

ЛЕНДАН, 4-П. У Портсмуде, пры пасадцы ангельскіх войск для адпраўкі іх у Кітаі, грузчыні арганізавалі стачку.

Пасля таго, як карабель вышаў у мора, адбыліся масавыя арышты.

Купля гарматнага мяса.

НЬЮ-ЁРК. Амерыканская вайсковая ўлада выпусціла адрозьні, у якіх запрашае ранейшых салдат і іншых грамадзян залісвацца дабрахвотнікамі на службу ў Кітаі.

Селянін наш — гэта жабрак, цёмны і несьвядомы. Гэты селянін патрабуе братэрскай рукі, якая-б дапамагла яму ўзьяцца на вышэйшы ўзровень і матар'яльна, і разумовы, і маральны. Вёска наша ў першую чаргу патрабуе гаспадарчай дапамогі, лепшых шляхоў, нізкапроцэнтнага крэдыту, больш карыснага збыту сваіх прадуктаў, дамагаецца чэсных самакіраўніцтваў, малаземельны патрабуе папаўнення малаземелья, безземельны, які з прычыны краху буйнай уласнасці сёння знаходзіцца ў значна горшых умовах, чым да вайны, патрабуе зямлі; у многіх мясцох, селянін наш хоча школу і кігу на роднай беларускай мове. Гэта самыя актуальныя і гарачыя пастулаты, да рэалізацыі якіх трэба прыступіць безадкладна; выпусціць жа ў гэты час у нашу вёску значную колькасць палітычных агітатараў — гэта тое самае, што даць галоднаму замест хлеба бутэльку гарэльні».

«Кур'ер Віленскі» ў артыкуле «Тэрыторыя, якая гарыць», ад 28-ХІІ 1926 г. піша: «што нацыянальны рух ствараецца ў нас арганічна, што рух накіраван да аграрнага перавароту».

І далей запавядае: «Чаму, калі беларускую інтэлігенцыю трымаюць у воддал ад адміністрацыйнага апарату, калі сьвядомай частцы беларускага народу адмаўляюць у адчыненні беларускіх школ і сыстэматычна знішчаюць тыя, што ўжо існуюць, калі беларуская нацыянальнасць зьяўляецца самым горшым дакумантам пры атрыманні зямлі, калі нарэшце, зямельная рэформа амаль ні на крок не пасоўваецца наперад, ствараецца сярэд беларускай масы і сярэд беларускай інтэлігенцыі неспакойная атмасфера, становіцца аднаю якой прыводзіцца да выніку, не прадбачаных, як відаць польскай уладай».

Артыкул гэты канчаецца фразай: «Рух гэты накіраван супроць нас, супроць Польшчы».

Газета «Кур'ер Польскі», ад 23-1-27 г. у артыкуле «Наша віна», якая прысьвечана цацкам арыштам беларускіх дэпутатаў, заяўляе:

«Галоўным віноўнікам такога складанага спляцення абставін на краях зьяўляецца польскі ўрад, які ня высілеў для вырашэння палітычных заданняў, якія высюваюцца жыцьцём, або поўны трусельнісць, наогул баўся іх дакранацца, бо ня выправаваў ніякай здаровай праграмы ў адносінах да наменшасцяў і зарад, бадай, трэба напамінуць ужо дзяржаўным дзеячам, што быў момант, калі бяз легкадумнай дэмагогіі была пачата

Паўстаньне ў Партугаліі.

Урад адхіліў умовы напітуляцыі паўстанцаў.

ПАРЫЖ, 6-П. Агенцтва Гавае паведамляе з Лісабону, што партугальскі вайсковы міністр прапанаваў цывільнаму вярхоўству Опорто пакінуць горад, з прычыны надыходзячай яго бамбардыроўкі ў зьвязку з сучасным паўстаньнем там некаторых часцей гарнізону.

Пасля гэтага паўстанцы прапанавалі ўраду вайсковым міністрам даць па вядомых умовах. Аднак вайсковы міністр адхіліў гэтую прапанову.

Паўстанцы здаліся бяз усяніх умоў.

ПАРЫЖ, 7-П. Агенцтва Гавае паведамляе, што ўдзельнікі вайсковага паўстання ў Опорто (Партугалія) здаліся бяз усяніх умоў урадаваму войску, пасля таго, як апошняе распачало моцна бамбардаваць горад. Урадавае войска арганізавала пагоны за кіраўнікамі паўстання, якія спрабуюць уцячы.

Сувязь сяброў ураду Маркса з чорнасоценнымі арганізацыямі.

Выкрыванні т. Штэкера.

БЭРЛІН, 6-П. У часе спрэчак у рэйхстазе камуністычны дэпутат Штэкер выступіў з выкрываньнямі, якія прыцягнулі агучную ўвагу, накіраваную на сувязі новага міністра ўнутраных спраў Кейдэля з распушчанай зарад фашысцкай арганізацыяй «Алімпія». Адначасна сацыял-дэмакраты распаўсюджвалі сярэд дэпутатаў дакумантальныя доказы проціканстытуцыйнай чынасьці Кейдэля ў часе капаўскага выступленьня.

Пад моцным уражаньнем гэтых выкрываньняў фракцыя цэнтру падала прапанову аб перарыве пасяджэння рэйхстагу. У агаляшанай пасля гэтага дэкларацыі фракцыі цэнтру запавядае, што фракцыя будзе галасаваць за выказ давер'я ўраду, будучы ўпэўненаю, што абцяганае расьсьледаваньне пераканае ў беспадстаўнасці абвінавачанья Кейдэля ў падтрыманні капаўскага выступленьня.

Давер'е ўраду Маркса.

БЭРЛІН, 4-П. Рэйхстаг ухваліў большасцю галасоў 235-ці проці 174, падацьні ўрадавымі партыямі вотум давер'я нямецкаму ўраду. У меншасці галасавалі камуністы, сацыял-дэмакраты, дэмакраты і большая частка тэўтонцаў.

Водпуск Штрэзману.

БЭРЛІН, 5-П. Згодна паведамленьняў агенцтва Вольфа, Штрэзман з заўтрашняга дня бярэ водпуск на хворасці, які працягнецца некалькі тыдняў. На час яго адсутнасці міністэрствам замежных спраў будзе кіраваць статс-сэкрэтэр Шубэрт.

Як польскія кіраўнікі абагналі Мікалая II у рэакцыйнай палітыцы.

Апошнія мерапрыемствы польскай буржуазіі па разгрому нацыянальна-рэвалюцыйнай арганізацыі Беларуска-Рабочай Грамады дайшлі да таго, калі можна смела сказаць, што Штэцкіна абагнала ў сваіх дзейнічаннях Мікалая II-га. Як можна дапусціць, каб, так сказаць, у «дэмакратычнай рэспубліцы», у той рэспубліцы, дзе народ у мінулым перажываў уцёскі сваёй польскай культуры з боку царызму, як мейжа дапусціць, каб польскае буржуазнае цяпер яшчэ з большай рэзкасцю душыла-б культуру іншых нацыянальнасцяў? Польскія буржуазыя хоча сказаць, што Сялянска-Рабочая Грамада зьяўляецца арганізацыяй выключна-Маскоўска-Менскай. Зразумела, яны добра ведаюць, што гэта ня так: напершае, таму, што яны самі заяўляюць аб гэтым у сваіх газетах, падругое, таму, што яны-ж самі ствараюць глебу для барацьбы з польскімі абшарнікамі, з польскімі капіталістамі, з польскімі афіцэрамі, з польскімі адміністрацыйнымі чыноўнікамі, якія зараз усе разам узятыя, зьяўляючыся прадстаўнікамі польскай буржуазіі, адзіна перад другім стараюцца мацней душыць і прыціскаць як у эканамічных, нацыянальных, так і культурных адносінах беларускі народ. Нельга-ж дапусціць, што мы маглі вывінуць у Заходнюю Беларусь армію адразу ў 100.000 чал. а Беларуска-ж Сял.-Рабочая Грамада ў апошні час налічвала да 100.000 чал. і амаль усе беларускія вёскі на польскай тэрыторыі мелі арганізаваныя «гурты». Нельга-ж ва ўсе вёскі адразу накіраваць столькі людзей, і калі-б гэтыя людзі ня былі зьвязаны з мясцовым селянствам, з рабочай класай, яны ня гралі-б той ролі, якую грала, грае і будзе граць гэта Грамада, ня глядзячы на ўсе рэпрэсіі, якія цяпер ужываюцца, ня глядзячы на тое, што ў турмы вы-

тута сотні членаў віруючага сьветла Грамады, ды ліч гледзячы на тое, што кіраўнікі Грамады — члены сойму арыштаваны, ня глядзячы на ўсе гэтыя перашкоды Грамада існавала і будзе існаваць, бо яна мае глебу. А якую глебу, мы зараз скажам лязьмом самой польскай буржуазіі і ле пісаць, лязьмом віленскіх польскіх газет. «Слово» ад 30 сьнежня 1926 г. піша: «Спакойную ціхую вёску ахапіў нейкі калектыўны псыхоз, людзі кідаюць працу, выконваюць толькі часткова і неахвотна свае штодзённыя заняткі; усмі апанавала нэрвовае чаканьне нейкіх буйных прычыновых дзяржаўных сацыяльных зьменаў».

У артыкуле «На фоне дзейнасці Грамады» ў «Кур'ер Віленскі» № 237 (685) запавядае:

«Душа пагранічнага [красавага] мужыка ўсе больш і больш становіцца нам чужой і варажай. Два тыдні таму назад я пісаў, што псыхіка нашых адміністрацый робіць немагчымым правядзеньне эвалюцыйным шляхам аздараўленьня суданосі, якія пануюць на ўсходніх землях, што толькі шляхам рашучых і яркавых зьменаў усё сыстэма кіраванья на краях магчыма ажыццяўленьне аздараўленьня».

У гэтым жа артыкуле чытаем далей: «Сьвешчаныя пашыраныя пасьпехі Грамады зьяўляюцца вынікам некалькіх першародных грахоў нашай незалежнай красавай палітыкі Польшчы. Першым грахам быў факт аддачы Расеі Менску па Рыскаму трактату і падзел Беларусі. Гэтым мы далі бальшавікам выліны козыр для выйгрыша, а сабе зрабілі немагчымым у будучым правядзеньне фэдэрацыйнай палітыкі».

Ксёндз-біскуп Лазіскі ў адным лсьце ў гадзіну Рыскага трактату назваў аддачу Менска Расеі значніцтвам.

У самым спіраве перад судом гісторыі п. Домбскі будзе значна, але і унутраная Польшча на краях і працягу ўсяго гэтага часу была таксама нейкай бясцэнскай у нашых вёсках».

І далей «Кур'ер Віленскі» ў артыкуле «Актуальныя задачы», ад 16-Х—1926 с. піша: «У нашых вёсках у многіх месцах пануе жаб-

рацтва. Селянін наш — гэта жабрак, цёмны і несьвядомы. Гэты селянін патрабуе братэрскай рукі, якая-б дапамагла яму ўзьяцца на вышэйшы ўзровень і матар'яльна, і разумовы, і маральны. Вёска наша ў першую чаргу патрабуе гаспадарчай дапамогі, лепшых шляхоў, нізкапроцэнтнага крэдыту, больш карыснага збыту сваіх прадуктаў, дамагаецца чэсных самакіраўніцтваў, малаземельны патрабуе папаўнення малаземелья, безземельны, які з прычыны краху буйнай уласнасці сёння знаходзіцца ў значна горшых умовах, чым да вайны, патрабуе зямлі; у многіх мясцох, селянін наш хоча школу і кігу на роднай беларускай мове. Гэта самыя актуальныя і гарачыя пастулаты, да рэалізацыі якіх трэба прыступіць безадкладна; выпусціць жа ў гэты час у нашу вёску значную колькасць палітычных агітатараў — гэта тое самае, што даць галоднаму замест хлеба бутэльку гарэльні».

сур'езная праца па вырашэнню гэтай труднай праблемы».

І далей: «Нічога з усіх мерапрыёмстваў, якія ў 1923 г. намаячаліся польскім урадам, ня вышла

Газета па гэтым заяўляе: «Усе гэта прывяло да таго, што нехта трэці выкарыстаў становішча і пачаў камуністычную прапаганду ў тых шэрагах, якія ў свой час былі і маглі быць лэйяльным элементам польскай дзяржаўнасці».

Газета «Рэч Паспаліта» — орган прамысловай буржуазіі з Карфантам на чале, у артыкуле пад назвай «На краях усё горш і горш», ад 4-ХІІ—1926 г. піша:

«Эканамічныя умовы ў параўнанні з мінулымі годам пагоршыліся вельмі значна. Ураджай на ўсходзе ў гэтым годзе вельмі дрэнны, у многіх мясцох ня толькі ў сялян, але і ў абшарнікаў, якія вядуць культурную гаспадарку, няма насення для пасеваў. У зьвязку з гэтым павялічылася дарагоўля і павялічылася ўсюды бяда і нядоля».

«Кур'ер Віленскі», ад 12-І—27 г. у перадавым артыкуле: «Прычыны пасьпехаў Грамады» заяўляе, што:

«асноўным фактарам, які дапамагае пасьпехам Грамады ў прапагандзе, зьяўляецца нездавальненне насельніцтва».

Газета запавядае на аграрнае перанасяленьне, на беспрацоўе, на тое, што:

«польскі ўрад на тых тэрыторыях, дзе не хапае зямлі, адбірае ў сялян, надзяляе зямель ваенных асадынікаў за кошт зямель, прызначаных для правядзеньня зямельнай рэформы».

Газета запавядае: «На неўраджай, на падатковы хаос, у якім беларускія сяляне усім ня могуць арыентавацца, ня адсутнасць крэдыту, і дзякуючы гэтаму гандляры маюць шырокае поле дзейнасці для ліхварства і на катастрофічны стан шляхоў».

У зьвязку з гэтым газета прыходзіць да вываду, што:

«сяляне ня могуць прадаваць прадуктаў сваёй гаспадаркі па нармальным цэнах і прымушаны зьбіваць тут-жа спекулянтам па таных цэнах».

У заключэньне газета лічыць што «ламыяцца, аднак, той, хто думае, што досыць будзе ў даным выпадку гаспадарчага пербульваньня, бо самым фактарам, выклікаючым сутроў

Здрада італьянскіх рэфармістаў пралетарскаму руху.

Праваацыйны рэфармісцкі центр. Супрацоўніцтва з фашызмам.

РЫМ, 5-П. Група рэфармісцкіх правадыроў італьянскае канфедэрацыі працы, якая падпісала ў Мілане дэкларацыю аб гатоўнасці супрацоўнічаць з фашысцкім рэжымам, у гутарцы з прадстаўнікамі міланскіх газет пацвердзіла, што канфедэрацыя самаліквідавалася, з прычыны немагчымасці захаваць кантакт з масамі, а таксама з прычыны рашэння правадыроў, якія адмовіліся ад «класавых забавонаў»; прызнаць дасягненні сацыяльнае палітыкі фашысцкага ўраду і магчымасць каардынацыі інтарэсаў розных класаў.

Далей паміненны асобы заявілі, што ў інтарэсах паспешнае вярбоўкі прыхільнікаў, які замест простага ўваходу ў фашысцкія карпараты аддалі перавагу заснаванню самастойнага центру, асноўнага мэта якога — «перавысваць масы», у сэнсе перагляду вылікавае ідэалогіі — і прылучэння рабочых да духу фашысцкіх карпаратыў, бо зараз рабочыя ўваходзяць у іх толькі фармальна.

Яе паведамляюць газеты, адмова кіраўнікоў канфедэрацыі, якія стаяць на чале італьянскага прафесійнага руху звыш 20 гадоў, ад сацыялістычных прынцыпаў, зрабіла на рабочых правінцыяльных цэнтраў вылічэнае ўражанне.

Капітулянты апраўдваюцца.

ПАРЫЖ, 6-П. Лідэр італьянскае канфедэрацыі працы Дарагона, які знаходзіцца ў Парыжы, агласіў у друку заяву, дзе адхіляецца паведамленне агенцтва Стэфані аб далучэнні лідэраў канфедэрацыі да фашызму.

«Мы падцвердзілі наш намер дамагацца, — заяўляе Дарагона, каб у прафсаюзным руху Італіі беспрэчэна праводзіліся дэмакратычныя прынцыпы. Ці ж гэта называецца далучэннем да фашызму? Я застаюся верным прынцыпам, якія праводзіў у працягу 35-ці гадоў чыннасці ўдзельніка барацьбы італьянскіх рабочых і магу вярнуцца ў свой край незацімленым».

Голад у Сірыі і Палестыне.

АНГОРА. У Дамаску распачаўся вялікі голад з прычыны неўраджая і вострага крызісу даставі, выкліканага наўстаннем. Навы на хлеб дайшлі да такога ўзроўню, што ўрад прыгравіў спекулянтам рэквізіцыю. Адна частка ўпэкачоў накіроўвалася на захад, у прыморскую паласу, другая — на поўдзень, да палестынскай граніцы.

У самой Палестыне голадам ахоплены ўсё раён Газы з 60-цю тысячамі дробных землепрабаў. Урад ня ўжывае ніякіх захадаў.

Супроць уціску пilsудчынай працоўных Заходняй Беларусі.

Рабочыя і сяляне БССР пратэстуюць супроць гвалтаў у Заходняй Беларусі і арганізуюць дапамогу вязням польскіх турмаў і іх сем'ям.

Пратэсты, узыскі, выклікі.

Зьдзекі яшчэ больш аб'яднаюць рабочых і сялян.

(Талочынскі раён, Аршанскай адр.).

Застухаўшы інфармацыю аб белым тэроры ў Польшчы і Заходняй Беларусі над рабочымі і сялянтам, агульны сход рабочых Азярыцкага лесніцкага заводу ў ліку 107 сяброў саюзу дрэвапрацоўнікаў, адзінадна выносіць свой пратэст супроць польскага фашысцкага тэрору, які праводзіцца па ўказанню ангельскай буржуазіі на чале з панам Пilsудзікам.

Мы ўпэўнены, што ні ў якім разе польская буржуазія ня зможа ўтрымаць сваю буржуаз-

ную дыктатуру метадам зьдзекаў, а гэта толькі дасць магчымасць яшчэ больш згуртаваць шэрагі рабочае класы і сялянства Польшчы.

Далоў фашысцкі тэрор! Няхай жыве Беларускае Грамада. Няхай жыве сусветная арганізацыя МОПР! Адначасова ўносім ахвяраваньне на карысць палітвязням у Польшчы і Заходняй Беларусі ў суме 59 р. і выклікаем працоўныя масы Аршаншчыны пайсці па нашаму прыкладу.

Агульны сход работніц і жанок рабочых працоўнікаў сувязі Менскага вузла ўносіць 5 р. 12 к. на карысць галадаючых і палітвязняў Заходняй Беларусі, Польшчы і Літвы і выклікае ўсіх працоўнікаў, працоўніц і жанок рабочых народнае сувязу Менскага вузла.

Агульны сход служачых Белайгандлю і тэхнічнай канторы «Энергія» ганьбіць польскіх фашыстаў, вітае барацьбітоў за вызваленне Заходняй Беларусі і Польшчы, адлічвае 1 проц. месячнага заробтку на карысць палітвязняў і выклікае супрацоўнікаў Беларускага і Велдзержскага прадпрыемстваў.

Агульны сход сялян і сялянскіх Канючынскага сельсавету, Багушэвіцкага раёну, Аршанскае акругі пратэстуе проці наглага фашызму ў Польшчы, заяўляе, што першы покліч пойдзе на дапамогу заходнім братам, і ўносіць на карысць палітвязняў Захаду 9 рублёў.

Рабочыя і служачыя сябры МОПР'у заводу «Дрэвапрацоўчынік» адлічваюць палову працэнту месячнага заробтку на карысць палітвязняў Заходняй Беларусі, Польшчы і Літвы ў суме 76 р. 46 кап. і выклікаюць 1, 2 і 3 скурак. заводы.

Агульны сход супрацоўніц і жанок супрацоўнікаў Нар. Кам. Працы, Бел. ларка, ЦСПСБ ўносіць 6 р. 91 к. на карысць палітвязняў і заклікаюць іншыя калектывы зрабіць тое самае.

Рабочыя і служачыя сталовак МЦРК № 1, 2, 3 пільно свае гарачае прытаньне палітвязням Зах. Беларусі і іх сем'ям і абяцаюць ім поўную матар'яльную дапамогу. Рабочыя і служачыя ўносіць 35 р. 44 кап. і заклікаюць сталовыя МЦРК № 6, 4, 5, 8 і лаўкі МЦРК № 15, 16, 17, 40 і 25 таксама аказаць дапамогу.

Сябры МОПР Кастрычнікавага райкому т.т. Мільнар, Давідовіч, Вегман і Гурэвіч ўносіць на карысць палітвязняў Зах. Беларусі 3 р. 17 к. і заклікаюць т.т. Мігалава, Муньза, Русака, Бляхара і Пярцава (Кастрычнікавы райком) зрабіць тое самае.

Агульны сход вучняў і настаўнікаў 15 саз. сямігодні пратэстуе супроць польскага зьверскага ўціску ў Зах. Беларусі і ўносіць на карысць палітвязняў 10 руб. 20 кап. Сход заклікае зрабіць тое самае ўсе школы гор. Менску.

Агульны сход сяброў саюзу с.гасп. і лясных рабочых г. Магілёву абяцае прыгнечаным братам Зах. Беларусі дапамагчы ім матар'яльна, шляхам добраахвотных адлічэнняў.

Агульны сход ячэек «Мопр» пры калектыве Рэчыцкага акрыянкоммо заклікае ўсіх пралетарыяў гучыць рады вакол сваіх мопраўскіх арганізацый, узмацніўшы праз іх яшчэ больш сваю матар'яльную дапамогу барацьбітом за міжнародную рэвалюцыю.

Агульны сход упаўнаважаных саюзу працаветы на Лагойскаму раёну пратэстуе супроць зьдзекаў фашысцкіх колаў Польшчы над працоўнымі Зах. Беларусі і заклікаюць сваіх замежных братаў яшчэ мацней самкнуць свае шэрагі.

Агульны сход супрацоўнікаў НКФ БССР у ліку 257 чалавек пратэстуе супроць зьдзекаў польскіх фашыстаў над працоўнымі Зах. Беларусі.

У рэвалюцыі сходу гаворыцца: — У той час, як у Савецкай Беларусі, ва ўмовах дыктатуры пралетарыяту і савецкай улады, усе нацыянальнасці згодна супольнай працай аднаўляюць зруйнаваную вайной і акупацыямі народную гаспадарку, шпарна адраджаюць сваю культуру ва ўсіх яе галінах, даводзячы яе да ўзроўню, аб якім у часы дакастрычнікавай рэвалюцыі прыгнечаныя нацыянальнасці маглі толькі марыць, у гэты-ж самы час у Заходняй Беларусі ва ўмовах рэакцыйнай улады польскіх памешчыкаў, капіталістаў і так званых «сацыялістаў» ППС, шляхам непасрэдных падаўгаў, каленітарскай палітыкі і руйнавання ўсяго мясцовага на карысць акупацыйнага-польскага звышчаецца беларуская сельская гаспадарка. Разграмляюцца беларускія банкі, кааператывы, с.-х. таварыствы, зачыняюцца беларускія школы і гімназіі, а кіраўнікі ўсіх гэтых устаноў саджаюцца ў арышт, уціскаюцца прэса, родная мова, робяцца арышты сярод актыву рабочых, сялян, настаўнікаў і служачых і чакае дэпутатаў сойму.

І ўсе гэтыя зьдзекі робяцца на вачох «культурнай» Эўропы, якая ня выказвае нават і слова пратэсту!.. Сход настанавіў адлічыць 1 проц. ад сваёй месячнай пенсіі на карысць палітвязняў Зах. Беларусі.

Агульны сход працоўнікаў асветы гор. Жлобіна і чыгуніні выносіць пратэст супроць зьверскага прыгнечання нацменшасцяў з боку польскіх фашысцкіх, вызваляючы сваё спачуванне прыгнечаным братам. Сход заклікае ўсё настаўніцтва зрабіць заходнім братам матар'яльную дапамогу, пацугіраўваючы гэта пытаньне сярод шырокіх грамадскіх мас.

Агульны сход беспрацоўных сельска-гаспадарчых і лясных рабочых г. Менску пратэстуе проці расправы польскага фашызму з нашымі братамі Заходняе Беларусі, заяўляе, што ў выпадку наглыбы ўсе, як адзін, дадуць належны адпор польскім панам і міжнароднаму фашызму, пасылае ішчырае прытаньне братам беларусам — ахвярам польскіх астрагоў і заклікае ўсю рабочую класу Польшчы і ўсіх краёў пратэставаць проці замыслаў буржуазіі і яе агента Польшчы.

Супрацоўнікі Слуцкага акр. фінансавы пратэстуе супроць дзеяў пilsудчыны ў Зах. Беларусі і адлічваюць 1 проц. з сваёй месячнага заробтку на карысць палітвязняў Зах. Беларусі.

Ізноў растрэлы камуністаў у Літве.

КОЎНЯ, 5-П. Сёння раніцою ў вайсковальным судзе сыхадзіла справа п'яці камуністаў — Адамоўскага, Главацкага, Эгена, Шварцбургга і Іваноўскага.

Згодна атрыманых карэспандэнтам ТАСС вестак, першыя чатыры абвінавачаныя засуджаны да растрэлу, прычым прысуд павінен быць выкананы ў працягу 48 гадзін.

Іваноўскі засуджан да 6 гадоў катаргі.

дзяржаўныя настроі сярод насельніцтва нашае краіны, зьяўляецца адміністрацыя. Сярод адміністрацыі існуюць вяржачы адносіны да мясцовага на польскага насельніцтва; на кожным кроку нават самае нявіннае беларускае, або літоўскае пачынаньне праследуецца нашай адміністрацыяй, у той ці іншай меры, грубымі прыёмамі».

Газета заяўляе, што змяніць гэта становішча могуць толькі рашучыя радыкальныя змены. Гэтыя змены газета бачыць у тым:

«Што польскі ўрад павінен быў прадаставіць усходнім землям аўтаномнае ўпарадкаванне».

«Кур'ер Пораані» у № 237 (685) у артыкуле «На фоне дзейнасці Грамады» зазначае, што «з усім іншым палітыку праводзіць Савецкая Расея на Усходняй Беларусі».

Увага аўтара: (маецца на ўвазе Савецкі Саюз і Савецкая Беларусь). Газета зазначае, што: «Савецкая ўлада ў Савецкай Беларусі дала шырокія магчымасці для культурных працоўнікаў, адчыніла Беларускае Дзяржаўны Універсітэт, арганізавала Інстытут Беларускай Культуры, арганізавала некалькі спецыяльных школ і і пелую сетку ніжэйшых школ, і ў сучасны момант цэлы шэраг быўш. палітвязняў працоўнікаў камуністам знашоў у Савецкай Расіі [чытай — у Савецкім Саюзе] прыстасаванне сваіх сіл».

Газета прыходзіць да наступнага вываду: «Трэба прызнаць, што палітыка Савецкай Расіі ў гэтых адносінах зьяўляецца куды мудрэй за польскую».

Бейдз Станкевіч у сваёй прамоў ад 21-Х-1926 г. ваворыць, што імгав у чым ня хваліць савецкую палітыку, адносіцца да яе крытычна, але, аднак, павінен прызнаць, што народ у Савецкай Беларусі на ніве беларускай культуры дасягнуў вялікіх поспехаў: «кажу гэта, каб вас тут крыху працвэрзіць, але факт застаецца фактам, жыццё беларускага народу зрушыла з месца, беларускія школы ў Савецкай Беларусі пачынаюцца тысячамі і можна казаць: палы кучы. Вы можаце самі зьездзіць туды і паглядзець, або запытаць у тых, хто там быў. Паогул дзіўлюся, што ня хочучь назваць чорнае чорным, а белое белым».

«Кур'ер Віленскі» ад 16-і-27 г. у артыкуле «Ліквідацыя Грамады» піша:

«Грамада мела поспех на першае таму, што ў самай Грамадзе побач з агентамі Масквы, значныя калоры складалі людзі, якія памыляліся ў разліках на Польшчу, людзі гэтыя зьяўляюцца беларускімі патрыётамі, якіх зусім ня шчырасць да Масквы кінула ў шэрагі Грамады».

«Жалены абруч дрэннага законодаўства, у рамках, якога палікі і беларусы павінны будучь жыць, як сабака з катом, зьяўляецца прычынай усяго гэтага».

Да ўсіх гэтых вытрымаў з польскіх буржуазных газет пам амаль няма чаго сказаць, за выключэннем таго, што ў Савецкім Саюзе існуе нацыянальная згода, што ў Савецкай Беларусі, якая аднае ўсё беларускае насельніцтва, праводзіцца вялікая гаспадарчая, культурная, нацыянальная і палітычная праца. Мы, перажыўшы імперыялістычную і грамадзянскую вайну, тут у Савецкай Беларусі, перажыўшы польскую і нямецкую акупацыі, адчушы на сабе ўсе прыгожасці польскага абшарніцкага ўціску, мы адбудавалі сваю гаспадарку да даваенных размераў, прасунулі далёка наперад культуру, арганізавалі цэлы шэраг навуковых і культурных устаноў. Гэта прызнае і сама буржуазная прэса. Хоць у нязначнай з нашага пункту гледжання, частцы, але ўсё-ж мы пераабсталівалі і ўдасканалілі прамысловыя прадпрыемствы, палепшылі становішча сельскай гаспадаркі. Шляхам разгортвання гаспадаркі праз уздым культуры, мы далі магчымасць прыняць удзел у нашай працы і той беларускай інтэлігенцыі, якая хоча будаваць разам з рабочай класай сваю савецкую ўладу. Там-жа, у Заходняй Беларусі, беларускія рабочыя і сяляне гэтай магчымасці ня маюць, школы зачыняюцца, адміністрацыя душыць, гвалтуе, зьдзекаецца над беларускімі рабочымі і сялянамі, там распыце беспрацоўе. Гарды не растуць, а наадварот, прыходзіць у нягоднасць. Жыхарства Віліні значна зменшылася. У Беларуска, гэтым буйным цэнтрам тэксцільнай прамысловасці, цалкам амаль палова прадпрыемстваў зачынена. Усе гэтыя разам узятыя, эканамічныя, палітычныя і

нацыянальныя фактары, зразумела ня могуць прывесці ні да чаго іншага, як да барацьбы; сама-ж буржуазная прэса заяўляе, што на ўсходніх акраінах Польшчы (у Заходняй Беларусі), беларускі народ чакае нейкага павзбаўлення, чакае вялікіх зьменаў. Ён не чакае, а змагаецца за гэтыя вялікія перамены. Рабочыя і сяляне Заходняй Беларусі вельмі добра разумеюць, што чакаць ім няма чаго, што ім трэба змагацца з буржуазіяй у такім духу, у якім змагаўся беларускі рабочы і селянін сучаснай Савецкай Беларусі, які пад кіраўніцтвам расейскага пралетарыяту, перамогшы сваю буржуазію, цяпер свабодна праводзіць культурна-гаспадарчае будаўніцтва. Таму, Беларускае Сялянска-Работніцкае Грамада, узаўніўшыся, што нацыянальнае, эканамічнае, культурнае і палітычнае вызваленне ад польскага капіталізму ня можа атрымаць у сетках польскай буржуазнай дзяржаўнасці, вяртае, вядзе і будзе весці барацьбу з польскай буржуазіяй ня гледзячы на ўсякія рэпрэсіі. Польскія буржуазы змяніць сваю палітыку ня ўдасца. У Савецкім Саюзе існуе нацыянальная згода толькі таму, што ў нас няма вялікіх і малых нацыянальнасцяў, што ў нас няма пануючай і прыгнечанай нацыянальнасці, у нас поўнан нацыянальнае роўнапраўства. Буржуазія, пануючая ў той ці іншай буржуазна-капіталістычнай дзяржаве, ніколі ня дасць магчымасці тэй ці іншай малой нацыянальнасці вызваліцца ад панавання асноўнай урадавай нацыянальнасці.

Такая ўжо прырода буржуазнай сістэмы кіравання дзяржавай. Таму рэвалюцыйнай барацьба ня спыніцца да таго часу, пакуль будзе існаваць буржуазія. Барацьба была і будзе. Не дарма гэта барацьба беларускіх рабочых і сялян нахоўдзіць жыць волюк у Савецкай Беларусі, на работных сходах, сялянскіх сходах, сярод інтэлігенцыі. Актыўныя сяляне і сялянкі выносіць пратэсты, публікуюць за сваімі подпісамі гэтыя пратэсты ў газетах, збіраюць ахвяраванні ў карысць сем'яў, члены якіх

мучаюцца ў польскіх турмах, у карысць галадаючых сем'яў беларускіх рабочых і сялян, і г. д. Працоўныя масы Савецкай Беларусі просяць савецкі ўрад накіраваць гэтыя ахвяраванні туды, да тых беларускіх рабочых і сялян, якія знаходзяцца за капіталістычнай мяжой, у польскай капіталістычнай дзяржаве.

На дапамогу прыгнечаным беларускім рабочым і сялянам у польскай рэспубліцы прыходзяць сьведомыя працоўныя масы ўсіх нацыянальнасцяў, бо з пратэстам супроць арышту кіраўнікоў Беларускай Грамады звараваюцца ў Польскі Сойм ня толькі беларускія рабочыя і сяляне, але і іншыя палітычныя і грамадскія арганізацыі Эўропы.

Усё гэта гаворыць аб тым, што ў той момант, калі польская буржуазія ня можа аднавіць сваёй гаспадаркі, яна бачыць зло ня ў тых супярэчнасцях, у якіх цяпер задыктаваны польскі капіталізм, як і ўсёе капіталізм, але лічыць віноўным тым незадоволення масы, якія яна прыгнечае, ня хочучы заўважаць таго, што прычынай рэвалюцыйнага руху зьяўляецца капіталістычная ўлада ў Польшчы, пры якой рабочыя і сяляне пакутуюць у турме, першы ад адміністрацыйнага прэсу, становяцца мільяонамі ў руках капіталістаў і абшарнікаў, прыдушваючых беларускую культуру і палітычныя арганізацыі.

Польскай буржуазіі ня ўдасца дабіцца прыдушвання нацыянальна-рэвалюцыйнага руху, бо побач з польскай капіталістычнай дзяржавай жыве, развіваецца, мацнее Савецкая Беларусь, Савецкі Саюз, дзе жыве свабодная культура, дзе рабочая класа будзе сваю гаспадарку, узмацняе сацыялізм. Гэта зьяўляецца асновам палом, якім Савецкі Саюз заганяе ў магіду капіталізм. Прыгнечаныя народы ўсіх краёў гандзіць на нашу савецкую дзяржаву, як на ўзёр правільнага вырашэння нацыянальнага пытання над кіраўніцтвам камуністычнай партыі.

Я. Адамовіч.

У Саюзных Рэспубліках.

8-ае сакавіка — амністыя жанчынам.

Да 8-га сакавіка, дню работніцы, НК Юстыцыі РСФСР прадачыць умова вызваліць заняволаных жанчын, якія падпадць пад аднаведныя артыкулы справядліва-працоўнага кодэксу. Усім пракурорам прапанавана пераглядзець справы і ўстанавіць спысы жанчын, якія падлягаюць вызваленню.

Масавае лячэнне п'яніц.

ЛЕНІНГРАД, 5-2. Акадэмік Бехтэраў зрабіў сёння лячэння п'яніц праз масавае намяўленне. У амбулаторыю вышло блізка 50-ці п'яніц. Сярод іх былі як жанчыны, так і мужчыны розных гадоў і сацыяльнага стану.

Уначак акадэмік Бехтэраў прачытаў падрабязную лекцыю аб шкодзе ад гарэлкі. Далей Бехтэраў ускрыты ўсіх прысутных на сёння. Касяля гэтага Бехтэраў перад снаўшымі ішоў прачытаў лекцыю аб шкодзе алкаголю. Пасля лекцыі ўсе снаўшы былі абуджаны.

Акадэмік Бехтэраў паведамае, што пасля першага снапу ад п'янтва вылезваецца блізка 70-ці проц., а пасля паўторных — усе 100 проц.

Зямля бялуджам у Туркменістане.

ПАЎТАРАЦК. СНК Туркменістану забяспечвае эмігрантаў-бялуджаў зямлёю і вадою. Кожнай гаспадарцы будзе адведзена 2 з паловаю дзясціны зямлі.

З прычыны цяжкага матар'яльнага становішча бялуджаў, СНК выдаў 10 тыс. руб. для арганізацыі харчовага дапамогі. Дапамога будзе давацца ў працягу поўгода. Сельска-гаспадарчаму банку даручана каапераваць бялуджаў, даставіць ім насенне, жывы і мёртвы інвентар.

Бялуджы, якія жывуць у Туркменістане, у 1897—1900 г. г. эмігравалі з Бялуджыстану з прычыны цяжкасці ўстаноўленых ангельцамі падаткаў. Да гэтага часу бялуджы, ня маючы зямлі, былі парабкамі ў баў. Надзел бялуджаў зямлёю затрымаўся з прычыны неабходнасці правесці агульную зямельна-водную рэформу.

Праца ОЗЕТ.

Земляўпарадкаванне ў рэспубліцы цэнтральных губерній РСФСР.

Згодна хадайніцтва Цэнтральнага Праўлення ОЗЕТ, камітэт на зямельным ўпарадкаванні працоўных ў рэспубліцы пры Саветах Нацыянальнасцяў (Камзет) паставіў адвесці частку з усіх адлучаных фондаў для земляўпарадкавання ў рэспубліцы сельскага цэнтральных губерній РСФСР.

ОЗЕТ у савецкае калектыўнае гаспадарак.

У мясцовых ўраўняння перасялення РСФСР, Украіны і Беларусі ў сучасны момант знаходзіцца больш 400 ўраўняння калектыўнае гаспадарак. У звязку з гэтым прэзідыум праўлення ОЗЕТ паставіў дэлегаваць у савет калект. гаспадарак пры Сельскай чыстаў прэзідыуму т. т. Батурынскага і Фабрыканга.

Праца Парытэтнай Камісіі скончана.

Праца Парытэтнай Камісіі па далучэнню Гомельскай губ. да БССР зараз ужо закончана.

Надкамсіія, якая працавала на месцы ў г. Гомелі, вырашыла абсалютную большасць пытанняў у парадку згоды абодвух бакоў. На пленуме Парытэтнай Камісіі, якая засядала ў Маскве, былі падрабязна разгледжаны наступныя спрэчныя пытанні: аб размеркаванні прамысловасці і яе прыбыткаў, аб Раббанку, Палесстандлі, Таварнай біржы, конскім заводзе і Падарытэтным музеі. Разам з тым Парытэтнай Камісіі папярэдзіла ўсе паставы надкамсіі, на якіх была дасягнута згода. Апроч пералічаных спрэчных пытанняў, Камісіія разгледзіла супярэчнасці паасобных ведамстваў з боку РСФСР, якія звязваліся непасрэдна ў Камісію. Варта адзначыць хадайніцтва сляды вёсак з тэрыторыі, якая застаецца ў РСФСР, аб жадаванні далучыцца да БССР. Іны казалі: «Мы таксама гаворым, як і беларусы, нам блізка да Гомелі і дэля гэтага мы хочам далучыцца да Беларусі». Гэта заява была накіравана Камісіі ў ЦВЕ БССР.

Бюджэтныя пытанні хоць і былі ўзгоднены ў надкамсіі, але з прычыны іх асаблівай важнасці для абодвух бакоў, Парытэтнай Камісіі яшчэ раз абгаварыла прашанні і прыняла паставы аб тым, што ўсе прыбытковыя крыніцы і выдаткі па мясцоваму бюджэту (быўш. губерскаму) павінны рэалізавацца і ў далейшым у поўнай аднаведнасці з прыбытковымі і выдатковымі каштарысамі, зацверджанымі губвіканкомом за вылікам эканоміі ад выдаткаў пасля ліквідацыі губерскіх устаноў, якая размеркавала ў асобны парадку. У моц гэтага ажыццяўляюцца ўсе прагледжаныя меры прыёмствы, выпадваючы на ўсю тэрыторыю абод-

На пленуме ЦКК УсеКП(б).

МАСКВА, 5-2. На ранішнім пасяджэнні пленуму ЦКК УсеКП(б) 5 лютага з заключным словам выступіў Арджанікідзе. Адказваючы на шэраг запытанняў, высунутых у часе спрэчак, т. Арджанікідзе прыводзіць некалькі лістоў Уладзіміра Ільліча па пытаннях дзяржаўнага будаўніцтва і барацьбы за паленнанне дзяржаўнага апарату, значаючы, што ў гэтых лістох намічаюцца з надзвычайнаю дакладнасцю як

задачы РСІ, так і праграма яго працы на шэраг гадоў. Працаўніком РСІ ў першую чаргу трэба самым уважлівым парадкам заняцца вывучэннем гэтых матар'ялаў і ажыццяўленнем аднаведных значэнняў Уладзіміра Ільліча.

Пасля заключнага слова Арджанікідзе пленум заслухаў даклад Яраслаўскага аб правярцы выскových аячэк.

Суровы выгавар т. Сапронаву.

На адным з апошніх пасяджэнняў сэкрэта-рыяту маскоўскае кантрольнае камісіі разгледзіла заява шмат каго з членаў партыі аб дэзарганізатарскай фракцыйнай працы ў радох Маскоўскай арганізацыі тав. Сапронава, у перыяд да XV Усеагульнага партканфарэнцы.

Заява адцягнулася разборам з прычыны водпуску т. Сапронава. Сэкретарыят МКК пацвердзіў наступную паставу парткалегіі: «Лі-

чыць, што т. Сапронаў за актыўны кіраўнічы ўдзел у фракцыйнай працы, накіраванай да падрыўу адзінства партыі, заслугоўвае выключэння з УсеКП(б). Але, бяручы пад увагу яго рэвалюцыйныя заслугі, абмежавацца вынесеннем яму суролага выгавору з напярэджаннем, што паўтарэнне з яго боку фракцыйна-раскольніцкае працы паставіць яго на-за УсеКП(б).

Новая 10-ціпроцэнтная пазыка будзе прадавацца ў рассрочку.

МАСКВА, 7-П. Намеснік загадчыка аддзелу дзяржаўных пазык валютнае ўправы НКФ СССР т. Вульф у звязку з надыходзячым выпускам 10-ціпроцэнтнае дзяржаўнае пазыкі паведамаў супрацоўніку ТАСС наступнае: «Наркамфін думасць ўстанавіць такія ўмовы продажу пазыкі, якія далі-б магчымасць узяць удзел у пазыцы і найменш забяспечаным гуршам жыхарства. У перыяд з 20-га лютага да 1-га красавіка

рабочыя і служачыя здолеюць набыць аблігацыі ў рассрочку на 4 месяцы. Пры калектыўным набыцці рассрочка будзе павялічана да 6-ці месяцаў.

Такім парадкам, рабочыя і служачыя здолеюць набыць 5-ці рублёвыя аблігацыі, выплачваючы ў месяц па 70 кап. Пры гэтым з моманту першага ўзносу выплатчык мае права на проценты і выйгрышы.

Запасы вугалю ў СССР.

ЛЕНІНГРАД. Праф. Прыгароўскі, загадчык вугольнае сэкцыі геалёгічнага камітэту, у апошні час вылічыў, што ў Бузнецкім басейне налічваецца на 80 мільярдў тонн вугалю больш, чымся мэрвавалася, а ў Данецкім басейне — на 8 мільярдў тонн больш.

Вугольныя залежы ў Варонскай губ.

ВАРОНЕЖ. Пры геалёгічным даследаванні Вагучарскага павету ў раёне вёсак Кантэміраўкі і Белае Горкі выяўлены вугольныя залежы. Размеры іх пакуль што не ўстаноўлены.

На адбудову пермскага ўнівэрсытэту.

СВЯРДЛОЎСК. Свярдлоўскія вабласныя арганізацыі адлічылі на аднаўленне згарэлага пермскага ўнівэрсытэту 60.000 руб., Тагільскі выканком — 3.000 р., Віцкі — 2.000 р. На заводы Уралу выехалі прафесары і студэнты для дакладу рабочым аб становішчы пермскага ўнівэрсытэту ў звязку з пажарам.

34-хградусныя маразы ў Узбекістане.

САМАРКАНД. У гэтым годзе ва Узбекістане стаіць нячужаныя маразы, якія дасягаюць у некаторых мясцох да 34 гр.

У Асаке Ферганскае вобласці замерзла на электрастанцыі турбіна; станцыя спыніла працу, горад бяз сьвету.

Злачынная неахайнасць пры пабудове элеватараў.

РАСТОЎ-ДОН. Камісія Наркамфін, якая абследавала элеватары пабудовы мінулага году выліла буйныя недахопы ў Беларэчанскім, Кеміш-бенскім і Таргвэнскім элеватарах. Устаноўлена, што пры пабудове гэтых элеватараў ужываўся сыры лес.

Леші зроблены жалезабетонныя элеватары на ст. Прахладнай і Ізабільнай. Элеватары абсталяваны рухавікамі, сепаратарамі і аўтавагамі. Апошнія могуць прымаць каля 4 тыс. пудоў у гадзіну, што пры спрыяльных умовах забяспечыць усю загатоўку ў гэтых раёнах.

Будаўніцтва на курортах Забайкалля.

ЧЫТА, 6-2. У сучасным годзе на курортах Забайкалля — Дарасуне і Олендуе разгортваецца буйнае будаўніцтва, якое будзе каштаваць звыш наўміліёна руб. Будуюцца новыя карпусы, курзал, санаторыі; устанавляюцца рентгенаўскія габінэты, электраванны, будуюцца таксама і дарога і ўстанавляюцца аўтамабільны рух. Праца ўжо распачата.

Наскок на станцыю.

ЖЫТОМІР. Некалькі бандытаў напала на станцыю Кодня, забілі нач. станцыі т. Каванца і абрабавалі двух пасажыраў, Зламысьнікі затрыманы.

ДА ЗЬЕЗДУ ПРАЦАЎНІКОЎ ХАТ-ЧЫТАЛЬНЯЎ.

Сёлета ў сакавіку Галоўпалітасветы БССР склікае першы ўсабеларускі зьезд загадчыкаў хат-чытальняў.

Першы раз савецкая ўлада, камуністычная партыя і савецкая грамадзкаясьць блізка спаткаецца з арміяй выскových палітасветнікаў і па вартасці ацёнь гэта народжаны Кастрычнікавай рэвалюцыяй тып палітычнага і культурнага працаўніка.

Хата-чытальня — палітыка-асветны цэнтр у вёсцы, і пры правільнай паставы працы, яна павінна быць правадніком уплыву партыі і ўлады на шырокія масы бядняцкіх і сярэдняцкіх гуршаў вёскі.

Вось чаму гэты зьезд набывае ў нашай чарговай працы надзвычайнае значэнне. Ён дапаможа правярць, наколькі асноўныя паставы камуністычнай партыі аб працы ў вёсцы адбіваліся і праводзіліся нашымі палітыка-асветнымі выскových ўстановамі, наколькі апраўдваюць сябе нашы хата-чытальні.

Першы зьезд працаўнікоў хат-чытальняў, падсумаваўшы агульны вынікі палітыка-асветнай працы ў вёсцы, асноўным стрыжнем якой зьяўляецца дапамога ва ўзвышэнні сельскай гаспадаркі, ажыццелены савецкай грамадзкаясьці, дапамога будаўніцтву савецкай ўлады на мясцох і інш. Зразумела, што гэтыя асноўныя задачы павінны будучь разьвязвацца ў сэнсе ўзмацнення сацыялістычнага будаўніцтва са стаўкаю на блізка і нам выскových групы — бядняка, сярэдніца і парабка.

Асноўная праца зьезду будзе праходзіць у сэкцыях, з якіх галоўныя — агра-кааперацыйная, масавая і арганізацыйная. Гэтыя сэкцыі вызначаюць практычны змест працы зьезду, які пасля дакладу ЦК КПБ аб асноўных задачах партыі ў вёсцы здолее канкрэтна вырашыць пытанні зместу і формы працы хата-чытальняў.

Падрыхтоўчая праца да зьезду праводзіцца да кіраўнічай працы ў сэкцыях прыцягваецца шмат як цэнтральных, так і мясцовых (агравох) палітыка-асветных працаўнікоў, а таксама працаўнікоў кааперацыі і зямельных устаноў.

Трэба ўлічваць влічэнае палітычнае значэнне гэтага зьезду, згуртаваць увагу ўсёй савецкай грамадзкаясьці, усёго партыйнага і савецкага апарату, яе на самым зьездзе, так і на падрыхтоўцы яго, каб атрымаць ад зьезду максымум практычных вынікаў.

Гэты зьезд павінен быць пераломным момантам палітыка-асветнай працы ў вёсцы ў бок палепшання якасці яе і стварэння адпаведных адносін да яе з боку мясцовых савецкіх устаноў.

5 мільёнаў на пабудову моста.

БЛАГОВЕШЧАНСК. У сёлетнім годзе пачынаецца пабудова моста праз рэчку Зюю. Пабудова закончыцца ў 1930 годзе. На пабудову асінгнана звыш 5 млі. рублёў.

Гомельскую губ. Складаным пытаннем аказаўся гомельскі Палесстандлі, якое пасля доўгіх абгаварванняў вырашана так: Палесстандлі перадаць РСФСР у 1-га студзеня 1927 г.

Спрэчным пытаннем было таксама пытанне аб раббанку, на якому большасцю камісіі, супроць аднадумкі беларускай часткі, паставіўся раббані ліквідаваць. Самымі складанымі і, зразумела, самымі спрэчнымі былі пытанні аб прамысловасці: пры вырашэнні іх было шмат дзелавых спрэчак, і ня мала было запісана асобных думак яе бакоў у цэлым, так і паасобных ухвешчанаў парытэтнай камісіі.

Устаноўлен процантны ўдзел у падзеле ўласных сродкаў папертрэсту, трэсту запалак і Гомельспірту.

Фонд палепшання быту рабочых і служачых падзяляецца па колькасці рабочых і служачых на 1-га кастрычніка 1926 г.

Для разгледжання і зацверджання бальнску прамысловых праёмстваў губерскага значэння і ліквідацыі папертрэсту, трэсту запалак, Гомельспірту, а таксама і для аднаведнай перадачы маемасці і каштоўнасцей стварэння камісіі ў складзе 2 прадаўнікоў ад РСФСР і двух прадаўнікоў ад БССР. Аб размеркаванні прыбыткаў прамысловасці камісіі прыняла такую паставу: прыбытак ад прамысловасці мясцовага значэння, у тым ліку і Гомэска, за вылікам 10 пр. адлічэння ў фонд палепшання быту рабочых і служачых, адлічэння ў мясцовы дзяржаўны бюджэт і сумы падаходнага падатку, размяркоўваюцца па роўну між БССР і РСФСР. Прыбыткі размяркоўваюцца на гадавому бальнску на 1-га кастрычніка 1926 г., а на кварталнаму бальнску на 1-га студзеня 1927 г.

Беларуская частка надкамсіі зрабіла заяву аб тым, што паставы парытэтнай камісіі на пытаннях аб раббанку і размеркаванні пры-

быткаў ад прамысловасці будучь апрагтаставаны ў прэзідыум ЦВЕ СССР. Мы лічым, што раббані павінен застацца са сваімі функцыямі ў тым выглядзе, у якім ён ішоў і ў даны момант, для абслугоўвання ўсіх гаспадарча-кредытных пільнаў усё тэрыторыі быўш. Гомельскай губ. Зразумела, пры настойлівасці РСФСР мы ня будзем супярэчыць супроць вышэйшых належачых ёй паў і акцыяў з гэтага рабочага банку. Мы таксама лічым, што размеркаванне прыбыткаў ад прамысловасці павінна праводзіцца прапарцыйна зваротным капіталам усіх прадпрыемстваў тэрытарыяльна па вытворчаму прынцыпу, а не папалам, як гэта паставіла камісіія.

Урад БССР, заслухаўшы даклад беларускай часткі Парытэтнай камісіі, ухваліў яе лінію працы і зацвердзіў усе паставы Парытэтнай Камісіі, за выключэннем паставы аб Раббанку і размеркаванні прыбыткаў. Па гэтых пытаннях узбуджана хадайніцтва перад прэзідыумам ЦВЕ СССР аб пераглядзе ў самы бліжэйшы час паставы Парытэтнай Камісіі на аснове прапаў БССР.

Расейская частка Парытэтнай Камісіі праз прэзідыум ЦВЕ РСФСР таксама апрагтаставае паставы Парытэтнай Камісіі па пытаннях: аб конскім заводзе, які яна лічыць абавязковым падзяліць, па пытанню аб імпортным абсталяванні, аб Палесстандлі і аб таварнай біржы. Прадаўнікі РСФСР таксама дамагаюцца падзялення асноўных капіталаў, пакладзеных у дамы і ў інш. маемасць гаспадарча-гандлёвых устаноў.

Паставы Парытэтнай Камісіі, прынятыя ва ўзгодненым парадку, апроч апрагтаставаных ужо, праводзіцца ў жыццё зацікаўленымі органамі і ўпаўнаважанымі прадаўнікамі абедзвюх республік.

А. Хацковіч.

Перавыбары саветаў.

Палепшаньне савецкага апарату заленыць ад уцягненьня ў кіраўніцтва дзяржавай шырокіх рабочых і сялянскіх мас.

Каму няма мейсца ў савецце.

(Крайні сельсавет, Плесчан. р., Барысаўшчына).

Цэлым месца ішла падгатоўка праца, у часе якой давалася справядзача праробленай сельсаветам гадовай працы. Тут трэба адзначыць, што ў гэтай справядзачы з усіх сяброў сельсавету галоўны ўдзел прымаў старшыня сельсавету і яго сакратар-жанчына. За гэты час было праведзена 4 сходы беоцаты.

У перавыбарах прымаў удзел 51 проц. Па пасобных вучастках процант даходзіў да 72. Гэтае зьявішча тлумачыцца тым, што некаторыя мейсцовасці былі занятыя вывазкам ясу ў Плесчаніцы, таму значны лік сялян ня мог прыняць удзел у перавыбарах.

Актыўнасць жанчын у перавыбарах сельсавету значна ўзраста ў параўнанні з мінулым годам; у агульным ліку ў перавыбарах прымаў удзел 36,5 проц. усіх жанчын, маючых выбарчае права, хаця на некаторых мейсцох лік жанчын, прымаючых удзел у перавыбарах, даходзіў да 66 проц.

Усёды выступаў кандыдатаў загады прадуманых, вытрыманых, надаючых надзею на падтрыманьне савецкай улады. Ні было таго бязладдзя, ня было тых беспадстаўных скаргаў, што меліся ў мінулым годзе. І калі старшыня выбарчай камісіі задаваў пытанні, хто лічыць перавыбары неправільнымі, усё, як адзін, крычалі: «Перавыбары лічым праўдзіннымі».

Абраны ў с.с. 21 чл., з якіх жанчыны—6, партыйцаў—4, ад вайсковых—1, камсамольцаў—2. Агульны склад сельсавету—беднякі.

Са справядзачы выбарчай камісіі відаць, што ўсе існуючыя ў сельсаветце арганізацыі, а гэта сама і вайсковыя, прышлі ў перавыбарах сельсавету самы актыўны ўдзел. Пасяўна аднеслася да гэтай працы арганізацыя «сельбатарчама», ня глядзячы на тое, што на часе гэтай арганізацыі (старшыней) стаіць камсамolec.

Сялетнія перавыбары паказалі выразную зьмену адносінаў да дадатны бок сялян да камуністычнае партыі.

Калі францыя камуністычнае ічэйкі ўказапа на тую ці іншую кандыдатуру, адзначаючы яе станоўчы бакі, дык ня трэба было ўжо ні сьпіскаў, што мела месца ў мінулых гадох, ні доўгай агітацыі, а выстаўлена ічэйкай кандыдатура са здавальненнем амаль не аднагалосна падхватывалася ўсім сходам.

Працоўныя сяляне ў часе перавыбараў сельсавету канчаткова парвалі ўсюкую сувязь з тымі асобамі, якія ў мінулым годзе прабавалі іх баламуціць. Гэта відаць з таго, што, калі аднаму з іх на вуліцы прананавалі ічэйкі ў хату на перавыбары, дык апошні, безнадзейна махнуўшы рукою, адказаў:

— Ня ў той бок глядзіць гэты сход; няма мне тут месца.

І апусьцішы ўніз галаву, пашоў уздоўж вёскі.

Так, няма ўжо «такім» месца і ня будзе.

Т—ро.

Вынікі справядзачнай кампаніі.

(Рэчыцкая акруга).

У часе падрыхтоўчай працы да перавыбараў у ва ўсіх вучастках праведзены справядзачныя сходы, на якіх удзельнічала 27,2 проц. сялянства, у мінулым годзе прысутнічала 26,1 проц.

Апроч справядзач сельсаветаў і райкамісіяў на вучастках заслухана 54 справядзачы райвыканкомаў, 19 справядзач акрвыканкомаў і 9 справядзач акрвыканкомам зроблена на нашыраных пленумах РВК.

Беднота на справядзачных сходах прымала значны ўдзел, але з боку сярэднягоў выяўлялася большая актыўнасць.

Выпадак супярэчнасці паміж бедняком і сярэдняком не заўважана.

Жанчыны, як і летась, прымалі слабы ўдзел. Заможная частка сялянства да справядзачнай кампаніі аднеслася пасяўна, і з яе боку адкрытай падрыхтоўкі да выбараў прыкметна.

Удзел батрацтва быў надзвычайна слабым. Прычынай гэтаму зьяўляецца эканамічная залежнасьць батракоў ад заможных і пазначны процант дарослых сярод іх.

Што датычыцца камітэтаў сялянскай узаемадапамогі, дык гэтыя, як ваяктыў, сябе не праявілі, але бядняцкія іх частка і старшыні прымалі актыўны ўдзел ў скліканні і правядзеньні сходаў беднаты.

Галоўным недахватам у працы сельсаветаў зьяўляецца пеналаджанасьць масавай, грамадзкай працы (камісіяў).

С.

Поўнае давер'е партыі.

(Луцкаўскі р., Магілёўшчына).

Па сельсаветах: Антопаўскім, Шчагарскім, Ходькаўскім, Сухараўскім, Грэбенеўскім і Антопаўскім у перавыбарчых сходах выбаршчыкаў удзельнічала ад 36 да 56,7 проц., жанчыны—ад 16 да 9 проц. Выбаршчыкі праяўлялі досыць значную актыўнасць, аспярожна і абдумана падыходзілі да кожнай кандыдатуры. Ахвотна праводзілі сяліне ў саветы добрых працаўнікоў, (асабліва ў Ходькаўскім і Антопаўскім с.с.) крылі дронных.

Адначасна прымаў кандыдатуры дэмабілізаваных чырвонаармейцаў, іх увайшло 36 чал.

Жанчыны ўдзельнічалі ў перавыбарах актыўна і арганізавана, але прайшло іх у саветы толькі 3.

Беднота, сярэдняцтва і батрацтва выступалі

арганізавана і змагі перамагчы выступаўшых таксама аб'яднана заможнікаў. Новаабраныя сельсаветы на 80 проц. складаюцца з беднякоў і батракоў. Ахвотна увадзілі сяліне прадстаўнікоў нацменшасьцяў. У паказаныя сельсаветы увайшлі 2 дурці, 3 літоўцы, 2 палікі, 5 латышоў.

Кандыдатуры, якія рэкамандавала партыя, прымаўся вельмі ахвотна (асабліва ў Бухараўскім сельсаветце) і, наогул, перавыбары праходзяць пры поўным падтрыманні і давері партыі.

Камсамольцы ўдзельнічалі добра, іх увайшло 5 чалавек. Моладзь беспартыйная ўдзельнічала слаба.

Міхась Ланда.

На перавыбары ішлі ўсёй сям'ёй.

(Ліст з Мазыра).

Падводзячы ітогі перавыбараў сельсаветаў на Караціскаму раённу неабходна адзначыць, што кампанія прайшла жыва пры вялікай зацікаўленасці і актыўнасці насельніцтва ў час перавыбараў. Гэтаму, бязумоўна, спрыяла праведзена падрыхтоўчая работа.

Ня глядзячы на тое, што вялікая частка выбаршчыкаў знаходзіцца на хутарох, на выбары зьявіліся 60,4 проц. выбаршчыкаў, па асобных выбарчых вучастках былі выпадкі, калі сяліне з хутароў за 3-4 вярсты прыяжджалі на сходы з усімі сваімі выбаршчыкамі (на 3-5 чалавек з сям'і).

У Старавысоцкім сельсаветце адзін бядняк памітаючы тое, што гаварылі на сходах беднаты, што трэба ісьці на сход усім выбаршчыкам з тым, каб правесці пастановы сходу беднаты, прывёў усіх сваіх выбаршчыкаў (якіх у яго было 5 у сям'і), а сам як старшыня ў сям'і надышоў да рэгістратара і сказаў:

— «Запішаце, мае ўсе зьявіліся».

Многія жанчыны зьяўляліся на сходы з груднымі дзецьмі, моладзь, а месцамі, асабліва дзючаты, зьяўляліся амаль што на 90 проц.

Пры абмеркаванні кандыдатур, заўсёды кандыдатуры, рэкамандуемыя партыйкамі і схода-

мі беднаты прымаўся ахвотна, былі выпадкі, калі заможныя сяліне стараліся праводзіць «сваіх», а каб мець большы ўплыў на выбаршчыкаў, кідалі такія словы:

— Мы за партыю і савецкую ўладу, але мы як актыўныя сяліне бачым недахват, хочам іх спра-віць і за намі павінен ісьці ўвесь народ.

Быў нават такі выпадак, калі адзін, (які сябе заве селькорам) заўваў:

— На што нам ячэйкі і райкомы партыі, у нас ёсьць савецкая ўлада, за якой і мы ідем, рэкамандыі жа ячэйкі і райкому тут ні прычым.

Вынікі перавыбараў па раённу наступныя: усяго па 11 сельсаветах абрана 144 сябры, з якіх сяліне 123, з іх: беднякоў—67,5 проц., сярэднякоў—32,5 проц. Жанчыны, у адносінах да агульнага ліку жанчын-выбаршчыц, зьяві-лася на перавыбары 44,9 проц.

Дэмабілізаваныя чырвонаармейцы ў новаабраных сельсаветах складаюць 27,8 проц. к агульнаму ліку выбарчых. Сяброў і кандыдатаў партыі выбрана 21 чалавек, што складае 14,5 проц., сяброў камсамолу выбрана 11, аль-бо 7,6 процантаў, жанчын выбрана 19, аль-бо 13,1 проц.

Б. Ш.

Голас партыі---аўтарытэт для сялян.

(Нараўлянскі р., Мазыршчына).

Даўлядаўскі сельсавет быў разбіты на 4 вы-барчых вучасткі, у якіх выбары праходзілі ў строга пільнавым парадку. Былі адшуканы памішканыя для сходаў, сваячасова апавешчана насельніцтва і г. д.

Малюнак перавыбарчых сходаў быў амаль усюды адволькавы, праўда, з некаторымі аса-бістасьцямі.

Ва ўсіх чатырох вучастках сходы паказалі, што голас партыі зьяўляецца аўтарытэтам для сялян.

Прыклады гэтаму тым, што высунутыя кан-дыдатуры ў с.с. Дзернавіцкаму яч. КПВ(б)В на 90 проц. прайшлі часткаю аднагалосна часткаю пераважна большасцьцю галасоў.

А ў вёсцы Ражава сяліне на сход звярну-ліся к сакратару Дзёрн. яч. КП(б)В, які пра-водзіў сход з заваю:

— Дайце нам у старшыні с.с. камуністага.

Сваіх і асобых групіроваў пры выбарах не наглядзала па с.с. за выключеньнем в. Даўлядаў, дзе кулака арганізавана выступілі 32 чалавекі супроць кандыдатуры т. Кандрацёнка Рыгора, старога старшыні с.с., якую выстаўіла ічэйка.

Выступішы ад іх прадстаўнікі ў спрэчках давалі «адвод» т. Кандрацёнку.

— Ён ужо два гады старшыней с.с. і на цяпер трэба, каб яшчэ людзі напрацавалі.

Гэта іх «магавіроўка» ня была прынята ся-лянамі над увагу, бо т. Кандрацёнка, як вядо-ма, адзін з лепшых старшын с.с. на Нараў-лянскаму раённу; ён добра, талкова праводзе савецкую лінію на вёсцы і т. Кандрацёнка прай-шоў сьбором новага складу с.с. 158 галасамі супроць 32.

Выступаўшы ў спрэчках сяліне ва ўсіх выбарчых пунктах больш усяго датыкаліся кан-дыдатур у с.с. Спаргаў ніякіх ня было.

У выбарах актыўны ўдзел прымала інтэлі-гэнцы: аграномы і настаўнікі. Сяліне ахвотна выбіралі ў сябры с.с. тых інтэлігэнтаў, якія сябе выявілі на грамадзкай працы, але дзе гэ-тага ня было, то апошнія глядзелі з падлоб'я. Прыклад гэтаму: настаўнік Вела-Сарокскай шко-лы т. Велявоўскі (актыўны грамадзянскі пра-цаўнік) прайшоў аднагалосна ў рэкамісію сель-савету.

Як раз паадварот у в. Даўлядах. Тут у мі-нулым годзе ў сябры с.с. была абрана настаў-

ніца, але яна, па выразу сялян, «ні за гро-абарамак»—нічога не зрабіла, затое калі высу-пулі цяпер кандыдатуру настаўніцы, (якая за-мясьціла тую, што ў мінулым годзе абіралі ў с.савет), то яна аднагалосна праявілася.

— Абрэ, а яна таксама будзе прадаваць, як леташняя,—шумелі сяліне.

У прыватнай гутарцы з дзядзькамі і цёткамі высветлілася, што за гэту настаўніцу не па-дзімалі яшчэ рук і затым, што яна—дачка па-па і як не гавары, а ў яе цячэ яшчэ стара-рэжымская кроў.

На сходах ня бачылася адрыву беднаты ад сярэднякоў, і апошнія выступалі сумесна і за адно, хаця словы «бядняк» і «сярэдняк» успа-міналіся часта.

На сходах таксама прысутнічала многа ся-лянак.

Калі ў некаторых месцах высюваліся ў с.с. жаночыя кандыдатуры, то жанчыны залілі, што яны былі-б рады правесці сваіх прад-стаўнікоў, але пакуль што жанчына ў боль-шай сваёй часці няішчменная, цёмная, забі-тая дзядзькамі і хатняй працай, а сельсавет—справа дзядькаў, а затым у большасці галаса-валі супроць.

Сходы прайшлі жыва, актыўна, аб'ядома і ўрачыста.

Прысутнічала на сходах 58,23 проц. у адно-сінах да ўсіх выбаршчыкаў. Жанчыны 33,52 пр. у адносінах к мужчынам.

Усяго ў Даўлядаўскі с.савет абарана 10 сл-броў. 3 іх 9 мужчын і 1 жанчына. Кандыдатаў абарана тры чалавекі,—усе мужчыны.

У асяродка с.савету абраны старыя стар-шыні і сакратар (абодва прынятыя Дзёрн. яч. КП(б)В у кандыдаты КП(б)В, але пакуль яшчэ не зацьверджаны райкомам). Намеснікам стар-шыні абраны леташні сябра с.с., надта актыў-ны і шчыры савецкі працаўнік.

Восе склад с.с.—сярэдняцка-бядняцкі.

Трэба адзначыць, што ў гэтым годзе выбар-чыя сходы прайшлі многа жывей, чым ў міну-лым годзе. Навялічылася прысутнасць сялян на сходах прыблізна на 6 проц.; актыўнасць насельніцтва значна паднялася, навялічыўся ўдзел на сходах і актыўнасць жанчын. Сялі-ства ў перавыбарнай сваёй большасці ідзе ў крок за камуністычнай партыяй.

Гарбауэвіч.

Беднякі і сярэднякі выступалі разам.

(Самахвалявіцкі раён, Меншчына).

Перавыбары с.с. скончаны 25 студзеня.

Ня глядзячы на цяжкія ўмовы перавыбарнай працы ў раённе—на ліку сельсаветаў гэта са-мы вялікі раён (16 сельсаветаў) і надругое, у раённе палічваецца 8 проц. кулакоў,—усе-ж такія перавыбары прайшлі здавальняюча і далі лепшыя вынікі, чым у мінулым годзе.

Калі параўнаць склад ранейшых сельсаветаў са складам цяперашнім, то ўбачым такі малюнак:

	было ў старым складзе	стала ў новым складзе
беднякоў	79 чл.	101 чл.
сярэднякоў	102 «	84 «
заможных	37 «	23 «
с.-г. рабочых	6 «	8 «
інш. рабочых	4 «	8 «
саматужнікаў	0 «	3 «
настаўнікаў	5 «	1 «
інш. служач.	6 «	8 «
членаў КПВ	19 «	23 «
членаў КСМ	15 «	19 «

Прысутных на перавыбарчых сходах у гэтым годзе таксама большы процант. Напрыклад, у мінулым годзе жанчын прысутнічала 16 проц. агульнага ліку, а ў гэтым годзе 23 проц., процант прысутнічайшай інтэлігэнцы падняўся з 42 да 47 проц.

Лік жанчын членаў с.с. зьменшыўся з 19 на 18.

Кулацкі элемент за выключеньнем 2 сельса-ветаў адкрыта сябе не выдзяляў, а праводзіў панярэдняю падрыхтоўку да перавыбараў і на сходах, звычайна, выстаўляліся кулацкія кан-дыдаты, якія дружна праявіліся беднотай і сярэднякамі. У гэтым асерава вызначылася су-вязь бедняка з сярэдняком. Адносна апошніх трэба сказаць, што іх актыўнасць значна ўзра-сла. Узраслі з боку беднаты і сярэдняка так-сама запатрабавальні да сав. улады, што было відаць пры абгаварваньні наказаў.

Паўторныя перавыбары прышлося правесці ў 3 сельсаветах. У адным была парушана ін-струкцыя, а ў 2-х першых перавыбары былі сарваны кулацкім элемэнтам. Здарылася гэта затым, што ня было праведзена належнай па-пярэдняй працы—ня склікан актыў, не абгавар-валі кандыдатуры і інш.

Пры паўторных перавыбарах гэтыя хібы бы-лі выпраўлены і перавыбары прайшлі добра.

Пазбаўленых праваў голасу ў гэтым годзе 302 асобы, у мінулым было 293.

Адносна інструкцыі аб перавыбарах у рай-выканкоме гавораць, што яна распрацавана добра, але ўвага да 32 артыкулу § а—ня зусім ясна, — там распрацавана «гаспадарка, якая ўжывае наёмную працу, ня тра-ціць характару працоўнай пры надзясьці дзвёх умоў: 1) абавязковага ўдзелу ў штодзён-най рабоце гаспадаркі працаздольных яе чле-наў; 2) падобнага характару наёмнай працы».

Дзякуючы гэтай увазе, многія абразаныя ку-лакі, якія хаця самі і працуюць, але боль-шасць работы на іх гаспадарцы выконваюць наёмныя рабочыя як сталыя, так і сезонныя, змагі карыстацца правам голасу пры перавы-барах.

Б. К.

Што пішуць сяліне аб пе-равыбарах.

— У Аляксандраўскім сельсаветце (Гара-докскі раён) у перавыбарах удзельнічала 43,7 проц. выбаршчыкаў.

Найленны выбары прайшлі ў чатырох вучаст-ках, дзе былі праведзены сходы беднаты. Да на-казу сялянства ўносіла сур'езныя дадаткі ў лі-ку 13 пунктаў.

Па ўсяму сельсавету абрана 17 членаў, з іх 2 жанчыны. Членаў партыі 6, камсамольцаў 3; беднякоў 7 чалавек, настаўнікаў 1 і ў равнамі-сію сяліне 2 і два настаўнікі.

— Перад перавыбарамі Старобінскага ме-стачковага савету (Случчына) праведзён сход беднаты, на які зьявілася 90 беднякоў.

У перавыбарах удзельнічала 600 чал., з 1052 выбаршчыкаў, з іх 225 жанчын.

Пры зачытанні наказу ўжарства дамага-ся адчынення 5 групы ў яўрэйскай сям'ігод-цы і 8 групы ў беларускай.

У савет абраны кандыдатуры партыйнай ічэйкі і беднаты.

3 ліку 13 членаў адна жанчына; 6 белару-саў, 6 дурцоў і 1 расеец.

Партыйцаў 2, камсамольцаў—3, рабочых—2 саматужнікаў—3, беднякоў—4 і служачых—3.

А. Айзенштэйт.

Партыйнае жыццё.

На цвёрдых пазіцыях.

(З камсамольскай канферэнцыі).

Урачыстая частка канферэнцыі скончана. Пра- стуханы прывітальныя прамовы, тэлеграмы. Сьніх шмт воплескаў пасыла прамовы марака ад падшэфнага судна. Вочы дэлегатаў ужо даў- но прывыклі да невялічкага карабліка, пада- рунка ад падшэфнікаў, які застыў на стале. Адзвінела і канцэртная частка з лавоніхай і «Бульбай».

Канферэнцыя за дзелавой працай. Даклад ЦК ЛКСМБ—т. Бараньнікаў. Зьвяртаючы ўвагу на пасобныя галіны кам- самольскай працы, т. Бараньнікаў асцерага ма- лое сучаснае становішча рабочай і сялянскай моладзі ў Беларусі, адбівае сьветлыя і цёмныя бакі ў яе жыцці.

Заработная плата рабочым юнакам павылі- чана, на некаторых прафэсіянах нават звыш чым на 10 руб. у месяц, а кватэрныя ўмовы маладых рабочых, як і рапей, амаль немагчы- мыя. Шэраг медыцынскіх аглядаў моладзі вы- шіў, што яна хварэе сухотамі і іншымі сацы- яльнымі хваробамі, які ўжо адной фізкульту- рай ня вылечыш.

Лічба беспрацоўя сярод моладзі высокая— 2986 чалавек.

Далей дакладчык прыводзіць шэраг прыкла- даў, якія сьведчаць, што беларускія камсамоль- цы займаюць цвёрдыя пазіцыі на гаспадарчым фронце.

Вясковыя камсамольцы Слуцкіны аддаліся «сьвінню пытанню», Сьвінні слухных камса- мольцаў зараз лепшыя на сьце.

Тав. Бараньнікаў прывёў яшчэ шэраг гэт- кіх-жа прыкладаў, каб даказаць посьпех кам- самольцаў на гаспадарчай працы.

Рост камсамольскай грамадзасьці падвердзі- лі дэсьце наступныя лічбы. У 1926 годзе па БССР у сельсаветы было абрана 9,5 камсамоль- цаў, па яшчэ няпоўных даных, сёлета ў сель- саветы абрана 10,2 камсамольцаў.

Урасла «жандасць» сялянскай моладзі да вучобы. У рэспубліцы зараз працуюць 159 школ сялянскай моладзі, у якіх навучаюцца тысячы маладых сялян.

Спрэчкі на дакладу прынялі жвавы характар. Гаварылі:

Аб камсамольскіх паэтах.

— Яны ў большасьці адарваліся ад камса- мольскай масы, і ЦК трэба зьвяртаць больш увагі на кіраўніцтва ім.

Для чаго існуе яўрэйскі камсамол.

У Менску яшчэ дагэтуль існуе яўр. камса- мол. У сваіх шэрагах ён яднае 2 чалавек і толькі муціць яўрэйскую моладзь.

Камсамольскі друн.

«Чырвоная змена», па думцы дэлегатаў, не прыпасована «ні да гораду, ні да вёскі». Трэ- ба прыдаць ёй адзін воблік.

Далей у спрэчках гаварылася аб унутранай камсамольскай працы, выхадах і шмат іншым. Прадсе канферэнцыі вельмі актыўна.

Я. Садоўскі.

Што падрывае аўтарытэт партыі.

Чаму не паслалі камуністаў.

(Путчынокі сельсавет, Койданаўскі р., Менск. акр.).

У часе перавыбару вельмі актыўнымі былі беднаты з сярэднямі і затым вось у сельсавет і прайшлі бедныя беспартыйныя, бо быўшы старшыня сельсавету камуніст былі добрымі п'яніца- мі, гультаямі і валакічыкамі, чаму ў сель- савец праца вялася слаба. Вось чаму зараз у прэзыдыуме сельсавету няма ніводнага каму- ніста.

Новы старшыня і сэкратар нашага сельсаве- ту сяляне-беднякі—беспартыйныя. Гэтым абод- вума таварышамі сялянства вельмі здэвалена. Адным не здэвалена беднота да і ўсё сялян- ства, што ў сельсавец нам. старшыня сельса- вету пралеў старшыня камаіліу Сьвуратовіч. Алеся, які добра ўмеў дапамагаць сам сабе. Кепска тое, што ў сельсавец не абралі нівод- най жанчыны. Але, наогул кажучы, бедныя су- месна з сярэдняком правялі ў сельсавец такіх людзей, якіх яны хацелі і цяпер можна чакаць добрай працы ад новага складу сельсавету.

Селькор Аер.

П'яніцы, гультаі, валакітчкі.

Гэткую характарыстыку за сваю гадавую пра- цю ў якасьці старшыні і сэкратара сельсавету атрымалі два камуністы—Залігурскі і Хадкевіч па перавыбарчым сьходзе. Нельга адмовіць ся- лянству гэтага сельсавету ў тым, што яно да- вала туманную, ці незразумелую ацэнку. Не. Ясна, выразна. Кожны зразумее.

Гэтае сяляне ведалі і гаварылі аб гэтым ра- ней. Вось год як абралі гэтых двух—старшыню і сэкратара і ўжо год, як ва ўсім сельсавеце гавораць аб п'яным начальстве і г. д. Усе ве- дзі, усе гаворылі. Ня ведаў аб гэтым толькі райком і ячэйка.

Нешта цяжка верыць, што два нічога ня-

вартыя камуністы змаглі пад апекай райкому і райвыканкому гэтае «працаваць», каб сяляне на сьветніх перавыбарх ніводнага камуніста не паслалі ў сельсавет.

Ня ў тым справа, што на падставе класа- вай барацьбы, кулацкай агітацыі сяляне адмо- віліся падтрымліваць камуністаў і паслалі ку- лакоў.

Не, нічога кулацкага тут няма. Сход сялян паслаў у сельсавет сапраўдных беднякоў, якія таксама грунтуюцца на нашай партыі, на са- вецкую ўладу. Сход выканаў партдырэктыву паслаць лепшых, актыўных беднякоў у сельса- вет. І гэта добра. Але тут пытаньне інакш ставіцца.

Партыю падтрымліваць—падтрымліваеш. Ды- ректывы, указаны партыі, лінію партыі пра- водзіш. Ад гэтага яны не адмаўляюцца. З вялі- кай прыемнасьцю праводзіш. Але што даты- чыцца нахот таго, каб гэтых «камуністаў» пасылаць у сельсавет, дые прабачайце.

Канкрэтны факт, прыклад, і ад яго ніякай агітацыяй не абарашся. Хаіт зараз сирабуе Койданаўскі райком партыі ўстанавіць паруша- ны аўтарытэт партыі ў вачох пэлага сельскага савету, ня так лёгка яму гэта ўдасца. А ў свой час выпраўляць паводзіны старшыні і сэкратара сельсавету было шмат лятчой. А хі- ба-ж у гэтым выпадку, як абодры працаўнікі сельсавету сябе скампромэтавалі хіба-ж, нельга было ў сярэдзіне году іх паўнамоцтваў зья- сьціць і нават новыя выбары назначыць?

Гэта прыходзіцца тлумачыць толькі адста- ласьцю сапраўднага кантролю на мясцох; пра- верка і кантроль, аб чым мы столькі гаворым на ўсіх зьездах і пленумах партыйных і са- вецкіх органаў, ня толькі кулягоць, але нао- гул адсутнічаюць. Вось у чым сэнс гэтага фак- ту, досыць няпрыемнаму выпадку.

Л. К.

Барацьба з бюрократызмам.

(Кааперацыйная ячэйка КПБ, Барысаў).

2-га лютага на агульным сьходзе ячэйкі раз- глядзана пытаньне: савецкая ячэйка з пункту погляду барацьбы з бюрократызмам.

Дакладчык, віруючыся лістом ЦК партыі, ад- значыў усю важнасць і неабходнасьць усіх партыйнаў на прадпрыемствах і ўстаноў па- вельні барацьбу з зьявішчам хаця-бы і дробна- га бюрократызма.

Партыйны і прысутныя камсамольцы гаварылі аб неабходнасьці сачыць за вылікамі пра- вядзеньня рэжыму эканоміі ў нашых устано- вах. Тут-жа прыводзілі факты бюрократызма: тысячныя анкеты з тысячнымі пытаньнямі, пра- гуды, лішнія выдаткі на апаратах, непатрэб- ныя людзі ў апаратах, адсутнасьць сувязі праў- леньняў кааперацыйных устаноў з масай слу- жацых, мясцомамі і асобна эканомкаміямі, якія слаба працуюць і ня маюць належнага аў- тарытэту.

Насыненыя газэты гавораць аб барацьбе з бюрократыз- мам удзяляюць мала ўвагі, маюцца факты бю- ракратычных адносін некаторых працаўнікоў к сялянству, ня прыслухоўваюцца да іх гола- сьці. Папернае мора атапляе нашы кааперацый- ныя ўстановы. Мы часта гаворым, крычым, вы- казваемся, а яе толькі выходзім са сходу, запамі- наем, пакуль хто зноў не напамінь, калі ўжо позна.

У канцы прынялі пастанову падрабязна вы- вучыць дырэктыву ЦК партыі аб удзеле сав. ячэек у барацьбе з бюрократызмам, удзяліць месца ў насыненых газэтах барацьбе з бюра- кратызмам, больш чутка адносіцца да запатра- баваньняў сялянства, асабліва ў кааперацый і гэтае далей.

М. Гурэвіч.

Парткіраўніцтва тавары- ствам палаяўнічых.

(Шоўцоўляль, Калініншчына).

Тав. Галадзед на X зьездзе КП(б) у сваім да- кладзе аб становішчы грамадзкіх арганізацый БССР («Савецкая Беларусь» № 9 12-І 1927 г.) некалькі слоў казаў адносна жыцця «тава- рыства палаяўнічых», яго ролі ў нашай га- спадарцы, і між іншым ён зазначыў, што кіраў- ніцтва КП(б)Б у гэтым таварыстве вельмі ма- лае, вельмі слабае. Так, і тысячу разоў так.

Адсутнасьць блізкага ўзрэду ў жыцці, у пра- цы гэтага таварыства КП(б)Б асабліва балюча адзьяваецца на мясцох. Мне здаецца, што няма ніводнай грамадзкай арганізацыі на тэрыторыі БССР, якая-б так далёка стаяла ад працоўна- мас, ад сялянскай беднаты, як «таварыства па- лаяўнічых».

Для працоўных, для вясковай беднаты—та- варыства палаяўнічых і да гэтага часу ёсьць— справа белых ручаў.

Відавочна назіраецца рост гэтага таварыства не за лік пралетарыяту, не за лік вясковай бед- наты. Праў быў тав. Галадзед, калі сказаў, што ў складзе т-ва палаяўнічых яшчэ да гэтага часу ўваходзяць шмат супроцьсавецкіх элементаў, які быўшых паноў, паліцэйскіх, дваран, чыноў- нікаў.

Клясавая разнакалёрнасьць т-ва вельмі адчу- ваецца. Адсутнасьць спайкі, адсутнасьць культ- працы, адсутнасьць адзінага пралетарскага ма- налітнага аб'яднаньня, надобрыя адносіны па- між сябрамі т-ва гораду і вёскі—усё гэта тлу- мачыцца адсутнасьцю належнага кіраўніцтва ў гэтым таварыстве з боку КП(б)Б, адсутнасьцю партыйнага вока ў гэтым таварыстве.

Адарванасьць акруговата праўленьня ад рай- сьных т-ваў, адарванасьць райскага праўленьня ад сваіх сяброў—балюча б'е па жыццё т-ва, райскага праўленьня таварыства зьяўляюцца на больш, як гандлёвыя крамы, дзе гандлююць па- лаяўнічыя прыладамі.

Вельмі вялікія падаткі дзеля ўстапукоўчых у гэта т-ва (калі 8 рублёў) не па сіле прале- тарыяту, не па сіле вясковай беднаце і бедней- шай інтэлігенцыі; адсутнасьць льгот (за пазнач- ным выключэньнем), адсутнасьць раскладаў на падатак, вельмі высокая цэны на вогняпрыпасы; несваячасовая дастаўка, не па сезонах гэтых прыпасаў—усё гэта зачыняе дзьверы ўваходу працоўных у таварыства, усё гэта разбурае жыц- цё і працу гэтага т-ва.

Нязначная частка ўваходу ў гэта т-ва бяд- нейшага сялянства, як масы, да якой бліжэй усяго павіна стаць т-ва палаяўнічых—вель- ні грунт, на якім замацоўваюцца драпежніцкія ад- носіны да пашкі і зьвяроў; адарванасьць ад ас- ноўнай сялянскай масы значна спрыяе гэтаму. Трэба, каб КПБ у цэлым і яе арганізацыя на мясцох бліжэй падыйшлі да гэтых таварыстваў.

М. Алксандраў.

Аб падрыхтоўцы да веснавой сельска- гаспадарчай кампаніі.

Падыходзіць пасейная і сельска-гаспадарчая кампанія. Нашым сялянам прыходзіцца сустра- каць яе з жывым успамінам аб некаторым не- дародзе мінулага году. Дзякуючы недароду, аса- біва траў, некаторыя акругі перажываюць у сучасныя месяцы няжкае становішча з кормам.

Відаць, што недахоп кармоў у бліжайшыя гады будзе з'яўляцца галоўным прычынам у разьвіцці гаспадаркі, асабліва жывёлагадоўлі.

Перад усімі сялянамі стаіць задача як мага хутчэй знішчыць, зьліквідаваць кармавыя кры- зіс. Гэта магчыма зрабіць толькі шляхам мадэ- лярных і культуртэхнічных мерапрыемстваў, пашырэннем паловага травасеву (канюшыны, выкі, сорадалы) і пасевам кармавых караньпло- даў. Дзеля гэтага патрэбна грунтоўна рэаргані- заваць, перабудаваць сялянскія гаспадаркі і ў першую чаргу замест трохналіўкі завесці шмат- палёвы сьвазаварот. Да гэтага часу існуе дэкае зьявішча, што дзякуючы трохналіўцы, кожны год пустуе трэція частка зямлі ў кожнага гас- падача і гэта назіраецца ў той час, калі і зям- лі мала, і будна падыхае ад нястачы корму.

Выхад з такога становішча дзяржава бачыць адзі (і яго штодзённая раіць селяніну)—хутчэй перабудаваць сваю гаспадарку так, каб кожны кавалак зямлі быў скарыстан з максымальным прыбыткам. Тыя гаспадаркі, (а іх ёсьць шмат), якія арганізавалі культурныя гаспадары, ніякіх крызісаў ня ведаюць. У іх разьвіццё сельскай гаспадаркі ідзе поўным ходам, бо прыродныя і кліматычныя ўмовы ў нас вельмі спрыяюць, толькі трэба рацыянальна набудаваць гаспадар- ку. Такім чынам уся блда у сельскай гаспа-

дарцы залежыць не ад бога і не ад нячыстай сі- лы, а ад самога селяніна, які не навучыўся добра гаспадарыць.

Дзяржава цяпер шмат чым дапамагае селя- ніну дзя разьвіцця яго гаспадаркі. Але-ж раз- ам з гэтым трэба зазначыць, што нашы парт- тыйныя дзяржаўныя ўстановы на мясцох ня вы- вучыліся скарыстоўваць усе маглівасьці, якія мы маем па сельскагаспадарчому будаўніцтву, яны яшчэ дагэтуль не з'яўляюцца ініцыятарамі і кіраўнікамі таго руху, які ўжо шырока раз- гарнуўся пад лозунгам за «новае зямляробства».

У наступную сельска-гаспадарчую кампанію партыйныя, камсамольскія і савецкія ўстановы павіны прыняць больш актыўны ўдзел, стаць сапраўднымі кіраўнікамі таго шырокага сель- ска-гаспадарчага будаўніцтва, якое разгарнецца ў кожнай вёсцы.

Трэба на справе паказаць, што партыя, саве- ты, камсамол зьдзяляюцца лепшымі кіраўнікамі сельска-гаспадарчага будаўніцтва, што толькі пад іх кірункам сяляне зробіць рэвалюцыю ў сельскай гаспадарцы і ў хуткім часе выйдзюць на шлях лённага жыцця.

Пры гэтым усе мерапрыемствы, якія пра- ходзяць за кошт дзяржавы, павіны правод- зіцца ў класавым напрамку так, каб ад іх найбольшую карысьць атрымаў бедняк і сярэд- няк. А мерапрыемстваў будзе шмат, толькі да выкананьня іх трэба як найлепш падрыхта- вацца.

Каб пашырыць ураджай, мы ўжо зімой пра- водзім зямляробству. Пакуль што гэта мера-

прыемства ахоплівае моцныя і сярэднякія га- спадаркі, бедныя такой справай, на жаль, ня цікавяцца, бо менш насеныя застаецца пасья ачысьці. Яны таго ня ведаюць, што дрэннае насенне лепш зусім ня сець. Ад яго ніякай карысьці ня будзе. Лепш пасяць менш, але-ж добрага насення, тады больш і карысьці будзе. А беднякоў трэба зацікавіць і прывучыць у першую чаргу к такому простаму мерапрыем- ству, як зямляробства. Разам з гэтым, пры- маючы пад увагу недарод мінулага году, які ў першую чаргу закрануў бядняцкія гаспадар- кі, неабходна праз камітэты ўзаемадапамогі разгарнуць працу па складаньню насеннага фонду (аўса, ячменю). Беднота павіна атры- маць насенне.

Праводзячы цяпер падрыхтоўчую працу па зямліпарадкаваньню, мы павіны распраца- ваць плян так, каб як мага шыроў правесці зямліпарадкаваньне ў наступным годзе і разам з гэтым забясьпечыць інтарэсы беднякоў па зямлянадазьленьню і аслабленню 35 проц. бядняцкіх гаспадарак ад платы па ўнутрывяс- коваму зямліпарадкаваньню. Але-ж мала таго, што мы зямліпарадкаем і дадзім зямлі, неаб- ходна такіх сялян зарадз жа і па гаспадарску адбудаваць, каб ён меў каня, карову, с.-г. пры- лады, неабходныя будыні, патрэбнае для арга- нізацыі шматналіўкі насення, угнаення і г. д. Адрозна бедняк трэба паставіць, як кажуць, на гаспадарчыя ногі. Задача цяжкая, але-ж мы павіны так прыставаць сваю працу ў працягу сельска-гаспадарчай кампаніі, каб усё гэта, зьвязанае з зямліпарадкаваньнем, было выканана. І тут справа будзе залежаць ад таго, як нашы ўстановы на мясцох сумеюць пра- вільна скарыстаць сельска-гаспадарчыя крытэ- ры.

Да гэтага часу мы многа гаварылі аб кра-

дытаваньні беднаты, а тым часам крытэ часта бедняку не пападаў. У бігучым годзе такія не- дарэчнасьці трэба знішчыць.

Адначасова праводзяцца значныя мерапрыем- ствы за кошт дзяржавы і па мэдарацыі. І тут та- сама беднякоў і сярэднякоў трэба аб'яднаць у мадэларыйныя таварыствы, каб яны праз гэту працу пашырылі і палепшылі свае зямлябары- станьне.

Для палепшаньня жывёлы трэба дабыць кар- моў праз пасей канюшыны, сорадалы, выкі, караньплодаў; карыстацца злучным пунктам, дзе ёсьць адарваныя выкі, жарабкі, кныры і інш. Значныя мерапрыемствы ў гэтым напрамку за кошт дзяржавы праводзяцца. Трэба толькі паставіць працу так, каб яна ахапіла выключ- на бядняцкія і сярэдняцкія гаспадаркі. Разам з гэтым у даным выпадку трэба скарыстаць і сродкі сялян, каб яны праз каапараваньне зь- былі ўсё неабходнае да палепшаньня жывёла- гадоўлі.

Такаяма і пераход на шматполье не павінен быць прывілеяй толькі заможных сялян. Кожны бядняк, сярэдняк, асабліва пры зямліпа- радкаваньні, павінен завесці шматполье і пра- ца спецыялістаў павіна ахапіць у першую чаргу гэтыя слаі насельніцтва. Каб больш заці- кавіць іх шматпольем і культурным выдзьненем гаспадаркі, трэба, як прычыну, і ўсе паказаль- ныя вучасткі таксама закладваць у бядняц- кіх і сярэдняцкіх гаспадарках.

Усе правадзімыя мерапрыемствы трэба скары- стаць дзеля таго, каб пашырыць сельска-гаспа- дарчас каапараваньне вёскі, уцягваючы больш беднякоў і сярэднякоў.

Рэарганізацыя і разьвіццё дробнай сялянскай гаспадаркі і яе далейшая калектывізацыя па-

Пастановы і загады ўраду БССР.

ПАСТАНОВА САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР.

па дакладу Наркамзема

аб падрыхтоўцы с.-г. кампаніі 1927 году.

1. Сельска-гаспадарчая кампанія 1927 году па БССР, як і ў папярэднія гады, павінна мець сваю асноўную задачу развіццё працаў і інтэнсіфікацыі і рацыяналізацыі ў масавай сельскай гаспадарчы БССР з узмацненнем і далейшым развіццём сацыялістычных асноў у с.-г. вытворчасці БССР.

2. У арганізацыі пасевнай плошчы на 1927 год у сялянскіх гаспадарках пры правядзенні масавага мерапрыемства звярнуць асаблівую ўвагу на далейшае пашырэнне пасеваў кармавых траў, кармаплодаў, тэхнічных культур (лёну, канопель) сідэральных (дубіну).

Плывае меркаванне Наркамзему на 1927 г. у адносінах памяненых культур зводзіцца да павялічэння пасеваў у 1927 г. паўаўнауча з 1926 г. (у 10 акругах БССР): кармавых траў з 127,5 тыс. дзес. да 156 тыс. дзес. (павялічэнне на 22 пр.), бульбы з 310,6 тыс. дзес. да 325 тыс. дзес. (павялічэнне на 8 проц.), тэхнічных — з 118,2 тыс. дзес. да 127 тыс. дзес. (павялічэнне на 7,5 проц.), лубіна з 62,6 тыс. дзес. да 84 тыс. дзес. (павялічэнне на 34,5 проц.); павялічэнне забеспячэння насеннем кармаплодаў з 18 тыс. руб. да 60 тыс. руб., прыняць, як досыць абаснаванае і адпаведнае перспектывам і тэндэнцыям росту масавай сельскай гаспадаркі БССР.

Галоўнай умовай дасягнення спамяненых намяненых задач трэба лічыць: пільнае і сваячасовае правядзенне плану забеспячэння насеннем кармаплодаў і арганізацыя ініцыятывы сельскага насельніцтва.

3. План масавых агрыкультурных і зоатэхнічных мерапрыемстваў НКЗ на 1927 год у асноўным зводзіцца:

а) да арганізацыі прац па пераводу на шматполье на плошчы 160 тыс. дзес.

б) правядзення зернаачысткі 2.100 тыс. пуд. пасевнага матэрыялу;

в) практучвання 420 тыс. пуд. пасевнага матэрыялу;

г) арганізацыі 4.500 паказальных вучасткаў;

д) і шэрагу масавых зоатэхнічных мерапрыемстваў — па правядзенню злучных кампаній, паказальных кармавых кароў, вырашчвання быкоў, арганізацыі племянных пунктаў, пунктаў па перапрацоўцы прадуктаў малочнай гаспадаркі — ухваліць.

4. З прычыны змяншэння збору ў мінулым с.-г. годзе ярыны і сенажаці, асабліва ў акругах: Магілёўскай, Калінінскай, Аршанскай, Віцебскай і інш. і дзеля гэтага вострага становішча кармавага пытання — прызнаць неабходным правядзенне спецыяльных мерапрыемстваў па забеспячэнню насельніцтва грубымі і асабліва канцэнтраванымі харчамі прыстаючага да намяненых плану НКЗ, выдзеліць для спамяненых мэты і капіталаў Беларускага апрач раней выдзеленых 200 000 руб., далаткова 100 000 руб. і запрапанаваць Дзяржстраху выдзеліць дзеля гэтай-жа мэты да 300 000 руб. Канчатковыя размер і тэрмін выдачы даручыць эканамірадзе.

5. План загатоўкі для 12 акругаў БССР сродкаў вытворчасці (насенне, машыны, ўгнаення), для забеспячэння імі насельніцтва ў с.-г. кампанію 1927 г. зацьвердзіць у размерак, устаноўленых эканамірадай на падставе прадстаўленага плану НКЗ, праправаванага Дзяржпланам, а імяна: усёго ў ліку 9 823 130 руб., што дае ў параўнанні з мінулым годам павялічэнне на 35 проц., з іх на насенне ў ліку 1 374 090 руб., машыны, с.-г. прылады і мэтал — 6 817 852 руб., на ўгнаенне — 623 608 руб. (цэны загатоўчыя).

6. Да нармальнага правядзення с.-г. кампаніі лічыць неабходным, каб выкананне заготовак сродкаў вытворчасці было сваячасова забеспячана кредитами. У выпадку патрэбы даручыць эканамірадзе:

а) каапаравання ўсіх працаў вытворчасці ў сельскай гаспадарцы. Скарыстанне буйных машын, прылад, арганізацыю тэхнічных прадырэмстваў па апрацоўцы прадуктаў сельскай гаспадаркі (ільну, бульбы, макала), арганізацыю зачупунтаў, будзе даступна кожнаму бедняку і сярэдняку ў тым выпадку, калі яны кааперуюцца. Тады ў іх хопіць сродкаў на ўсе гэтыя машыны, прылады і прадырэмствы будуць максімальна скарыстаны.

Як задачу мы ставім перад усімі належнымі ўстановамі, каб у працягу сельска-гаспадарчай кампаніі на Беларусі было каапаравана да 35-40 проц. сялян па сельска-гаспадарчай каапарачы. Задачу гэту трэба выканаць і тым самым пашырыць сацыялістычнае будаўніцтва ў вёсцы.

Усе нашы мерапрыемствы неабходна праводзіць на мясцох так, каб вынікаць ініцыятыву, мабілізаваць усе сродкі самога сялянства, ад якіх галоўным чынам і будзе залежаць размах мерапрыемстваў. Некаторыя сяляне ставяць пытаньне, каб усё было зроблена за кошт дзяржавы. Гэта вельмі паразытычная і абсурдная пастаноўка. Мы шмат дапамагам, але ўсе мерапрыемствы тасма залежаць ад сродкаў і ініцыятывы саміх сялян, якія ў сельска-гаспадарчую кампанію трэба развіць максімальна.

Разгортваючы шырокі падрыхтоўку да сельска-гаспадарчай кампаніі, мабілізуюць ўсе сілы і сродкі, распрацоўваюць практычныя планы па разарганізацыі сельскай гаспадарцы так, каб сяляне пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі зрабілі найвялічшы дасягненні ў справе разарганізацыі ўсёй сельскай гаспадаркі ў бягучую с.-г. кампанію.

3. Прышчэпаў.

номірадзе рабіць перасоўкі крэдыту і прымаць іншыя меры для забеспячэння нармальнага ходу с.-г. кампаніі.

7. Абавязна загатоўчыкаў, каб яны выканалі планы загатоўчых у тэрміны, забеспячваючы гэтым пасяпнае і пільнае правядзенне с.-г. кампаніі, асабліва ў адносінах завозу і размеркавання насеннага матэрыялу. Насенны матэрыял у районы можа быць дастаўлен да пачатку вясенняга разводзьдзя, ва ўсім выпадку не пазней 1-га сакавіка для паўднёвых акругаў і 15 сакавіка для паўночных акругаў.

8. Лічыць неабходным прыцягнуць вопыт папярэдняга году па пашырэнню пасеваў бульбы ў раёнах, дзе знаходзіцца заводы па перапрацоўцы бульбы, прыняваючы да гэтага мерапрыемства сав. гаспадаркі, прамысловыя прадырэмствы па перапрацоўцы бульбы з выкарыстаннем крэдытаў Беларускага прыватнага гэтага мерапрыемства па асобных згодах з сялянствам.

9. Дзеля забеспячэння інтарэсаў бяднейшага насельніцтва ў адносінах забеспячэння апашытага сродкамі вытворчасці (насеннем, машынамі і ўгнаеннем) запрапанаваць Беларускаму разам з НКЗ распрацаваць і прадставіць ў Эканаміраду ў тымлітэ тэрмін праект крэдытавання бяднейшага насельніцтва на насенне, машыны, с.-г. прылады і ўгнаенне на больш льготных умовах, у прыватнасці, шляхам пашырэння калектыўнага крэдытавання пасялкаў, якія пераходзіць на шматполье, насеннем тэхнічных траў, сродкамі на закупку больш складаных машын і г. д.

10. У зьвязку з падародам — даручыць Беларускаму і Наркамзему абавязнаць пытаньне палёгі і павялічэння крэдытавання і закупкі зярновых культур (ўса і ячменю) для бяднейшых груп сялянства і ў тымлітэ тэрмін унесці свае меркаванні ў Эканаміраду на зацьверджанне.

11. Прыняць усе меры да больш поўнага і пільнага забеспячэння патрэбнасці калектыўных гаспадарак у сродках вытворчасці, крэдыце, інструктарскай і тэхнічнай дапамозе ў перыяд правядзення с.-г. кампаніі, забеспячваючы гэтым самым рост і ўзмацненне сеткі калектыўных гасп.

12. Усе мерапрыемствы, зьвязаныя з правядзеннем с.-г. кампаніі бягучага году, павінны быць выкарыстаны дзеля пашырэння масавага вытворчага каапаравання насельніцтва, асабліва ў форме ўзмацнення і развіцця спецыяльных відаў с.-г. каапарачы: малочных, насенных, машыных таварстваў, абавязушы Беларускаму забеспячэнню адпаведнай інструктарскай дапамогі і крэдытаванням (С.-Г. Банкам) новаўзнікаючых спецыяльных аб'яднанняў.

Адначасова знаходзіць працент (27,4) каапараваных сялянскіх двароў на лініі сельска-гаспадарчай каапарачы невялікіх, лічыць патрэбным, каб Беларускаму разгору працу па ўцягненню насельніцтва ў каапарачы да 35-40 проц. у бягучым сельска-гаспадарчым годзе.

13. Улічваючы вопыт папярэдняга году, абавязнаць Беларускаму разам з Беларускаму прыняць меры, каб адпуская мэты крэдыты на забеспячэнне насельніцтва сродкамі вытворчасці, асабліва канюшняй і інш. кармавымі травамі, крэдытнай сеткай выкарыстоўваліся ня інакш, як па простым назначэнню, і без скарачэння даўга-тэрміновых крэдытаў.

З прычыны завічываючасці, якая ёсць па выданых пазыках, даручыць Беларускаму прыняць меры да атрымання пазык, якім тэрмін прайшоў, з тым, каб іх можна было выкарыстаць у бягучым годзе для новага крэдытавання насельніцтва.

14. Запрапанаваць Наркамзему разам з Наркамгасам у двохтыднёвы тэрмін вызначыць граничныя цэны на насенны матэрыял, мінеральныя ўгнаенні, вышэй якіх загатоўчы не павінны адпускаяць насельніцтва.

Для больш пасяпнага правядзення насеннай кампаніі — запрапанаваць Наркамзему і Наркамгасу ўрагулаваць пытаньне загатоўкі і вывазу насеннага матэрыялу, які вырабляецца ў межах БССР.

15. Мерапрыемствы па пасевнай кампаніі ўзв'язан з мерапрыемствамі па землярэформаванню, землянадзяленню, млярацыі, агнятрывалу будаўніцтва і торфзабыванню, забеспячэнню ў выстаршаючай меры інтарэсаў бяднейшага сялянства пры правядзенні гэтых мерапрыемстваў у бягучым сельска-гаспадарчым годзе.

Для забеспячэння развіцця торфарасправак — Эканамірадзе выдзеліць для сялянскіх аб'яднанняў і устаноў, пры разгляджанні крэдытнага плану на III квартал, адпаведнага крэдыты.

16. Прымаючы пад увагу, што з наступленнем вясны можна чакаць развіцця зарзных хваробаў сельска-гаспадарчай жывёлы, трэба правесці ветсанітарныя мерапрыемствы па перадаючага характару, дапамагаючы ветсанітарнаму аздараўленню вёскі і даручыць ветпрасаналу правесці папярэдаючыя прыўкі сельска-гаспадарчых жывёл супроць зарзных хваробаў, выкарыстаўшы ўвесь прыўвачны матэрыял.

17. Надаючы пытанню аб арганізацыі забеспячэння сялянства Беларусі штучнымі ўгнаеннямі першачарговую важнасць, запрапанаваць Наркамзему распрацаваць гэта пытаньне ў агульным маштабе, як у адносінах патрэбнасці БССР у штучным ўгнаенні, так і спосабаў забеспячэння апашыта, з палікам якасці ўгнаенняў, якія вырабляюцца ў СССР, і цен на іх і адпаведны даклад унесці ў двухмесячны тэрмін у Дзяржплан.

18. Адначасова нявыстарчалнасць абслугоўвання беларускага рынку прадуктамі беларускага вырабу, лічыць неабходным павялічыць уздел прамысловасці ў БССР у машына-забеспячэння сельскай гаспадаркі і ў першую чаргу арганізацыі Мэтпрамам вырабу саламарэзак і сартовак і пашырэнне вырабу малатраў, прывадоў, маючы на ўвазе, што выраб саламарэзак сезоннай прамысловасцю зьяўляецца далёка неэкарэктным.

19. Лічыць, што скарачэнне плану Наркамзему па завозу мэталу і мэтал-вырабу выклікае вялікі недахват у іх, узв'язан пытаньне перад СПА аб павялічэнні завозу ў БССР мэталу і мэтал-вырабу.

20. Абавязна загатоўчыкаў (Цэнтраземсклад, Беларуска-гаспадарчай кампаніі бягучага году, абавязнаць Наркамзему, яго мясцовыя органы, акрыянкоты, райвыканкомы, прывесці шырокую інфармацыю сялянства аб задачах сельска-гаспадарчай кампаніі, ходзе падрыхтоўчых работ, выкарыстаць дзеля гэтага мэты друку, зьезды, сходкі і г. д. Згуртаваць увагу пры правядзенні агітацыйных работ па пытаньні вырашэння кармавага пытання, як асновы для развіцця прадукцыйнага жывёлаводства.

21. Дзеля больш пасяпнага выканання задач сельска-гаспадарчай кампаніі бягучага году, абавязнаць Наркамзему, яго мясцовыя органы, акрыянкоты, райвыканкомы, прывесці шырокую інфармацыю сялянства аб задачах сельска-гаспадарчай кампаніі, ходзе падрыхтоўчых работ, выкарыстаць дзеля гэтага мэты друку, зьезды, сходкі і г. д. Згуртаваць увагу пры правядзенні агітацыйных работ па пытаньні вырашэння кармавага пытання, як асновы для развіцця прадукцыйнага жывёлаводства.

У працу па правядзенню сельска-гаспадарчай кампаніі ўцягнуць сав. гаспадаркі, сельска-гаспадарчыя гурткі, хаты-чытальні, вясковы актыў, школы.

Старшыня СНК БССР ЯЗ. АДАМОВІЧ.

Кіраўнік Спраў СНК М. МОРЭС.

3 лютага 1927 г. г. Менск.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ СОВЕТА НАРОДНЫХ КОМИССАРОВ БССР по докладу Наркомзема

О подготовке с.-г. кампании 1927 года.

1. Сельско-хозяйственная компания 1927 года по БССР, как и в предыдущие годы, должна иметь своей основной задачей развитие процессов интенсификации и рационализации в массовом сельском хозяйстве БССР с укреплением и дальнейшим развитием социалистических основ в с.-х. производстве БССР.

2. В организации посевной площади на 1927 г. в крестьянских хозяйствах при проведении массовых мероприятий обратить особое внимание на дальнейшее расширение посевов кормовых трав, корнеплодов, технических культур (льна, конопли), сидеральных (люпина).

Плывае прадпаложэнне Наркамзема на 1927 г. в отношении указаных культур, зводзіцца к павялічэнню пасеваў у 1927 г. сравнітельно з 1926 г. (в 10-ти округах БССР): кармавых трав з 127,5 тыс. дзес. до 156 тыс. дзес. (увелічэнне на 22 проц.), картофеля з 310,6 тыс. дзес. до 325 тыс. дзес. (увелічэнне на 8 проц.), тэхнічных — з 118,2 тыс. дзес. до 127 тыс. дзес. (увелічэнне на 7,5 проц.), люпина з 62,6 тыс. дзес. до 84 тыс. дзес. (увелічэнне на 34,5 проц.), увелічэнне снабжэння семенами корнеплодов з 18 тыс. руб. до 60 тыс. руб. — прыняць, как достаточна обоснованное и соответствующее перспективам и тенденциям роста массового сельского хозяйства БССР.

Галоўным умовам дасягнення ўказаных намяненых задач належаць лічыць: пільнае і сваячасовае правядзенне плана снабжэння насеннем і семенным матэрыялам і арганізацыя ініцыятывы жывёлаўладальцаў.

3. План масовых агрыкультурных і зоатэхнічных мерапрыемстваў НКЗ на 1927 год, зводзіць ся ў асноўным:

а) к арганізацыі работ па пераводу на шматполье на плошчы 160 тыс. дзес.

б) правядзенню зернаочысткі 2.100 тыс. п. посеваматэрыяла;

в) прагратываванню 420 тыс. пуд. посеваматэрыяла;

г) заложэнню 4500 паказальных участкаў;

д) і шэрагу масовых зоатэхнічных мерапрыемстваў — па правядзенню злучных кампаній, паказальнаму кормленню кароў, вырашчыванню быкоў, арганізацыі расадыкоў племскота, пунктаў по перапрацоўцы прадуктаў молочнага жывёлаўладальцаў — одобрыць.

4. В виду пониженности сбора зерновых яровых хлебов и сенокоса в истекшем с.-х. году, особенно в округах: Магилевском, Калининском, Оршанском, Витебском и др., обострившееся положение кормового вопроса — признать необходимым проведение специальных мероприятий по снабжению населения грубыми и особенно концентрированными кормами применительно к намяченному плану НКЗ, выделив для указанной цели, из капитала Беларускага банка, номіма ранее выдзеленных 200 000 руб., дополнительно 100 000 р. и предложив Госстраху выделить на эту же цель до 300 000 р. Окончателный размер и срок выдачи поручить установить ЭКОСО.

5. План заготовок для 12 округов БССР средств производства [семена, машины, удобрения], для снабжения ими населения в с.-х. компании 1927 г. утвердить в размерах, установленных ЭКОСО на основании представленного плана НКЗ, проработанного Госпланом, а імяна: усёго в сумме 9 823 130 руб., что дает по сравнению с прошлым годом увеличение на 35 проц. из них на семена в сумме 1 374 090 руб. машины, орудия и металл — 6 817 852 руб.; на удобрения — 623 608 руб. (цены заготовительные).

6. Для нормального проведения с.-х. кампании считать необходимым, чтобы выполнение заготовок средств производства было своевременно обеспечено кредитом. В случае необходимости поручить ЭКОСО делать переводки кредита и принимать другие меры для обеспечения нормального хода с.-х. кампании.

7. Обязать заготовителей выполнением плана заготовок в сроки, обеспечивающие успешное и плывае правядзенне с.-х. кампаніі асабліва ў адносінах завоза і распаўсюлення семеннага матэрыяла. Семенны матэрыял у раёнах можа быць даставлен до пачатка вясенней распуціцы, во всяком случае не позже 1-го марта для южных округов и 15 марта для северных округов.

8. Считать необходимым продолжать опыт предыдущего года по расширению посевов картофеля в районах картофеле-перерабатывающих заводов, привлекая к этому мероприятию совхозы, промышленность, имеющие предприятия по переработке картофеля с использованием кредитов Беларускага банка, прыводя а гэта мерапрыемствы по асобным договорам с крестьянством.

9. В целях обеспечения интересов беднейшего населения в отношении снабжения последнего средствами производства (семенами, машинами и удобрениями) предложить Беларускаму совместно с НКЗ разработать и представить в ЭКОСО в недельный срок проект кредитования беднейшего населения на семена, машины, орудия и удобрения на более льготных условиях, в частности путем расширения коллективного кредитования посевков, переходящих на многополье, семенами кормовых трав, на закупку более сложных машин и т. д.

10. В связи с недородом — поручить Беларускаму и НКЗему обсудить вопрос облегчения и увеличения кредитования и закупки зерновых культур (овса и чьесца) для беднейших групп крестьянства и в недельный срок внести свои соображения в ЭКОСО на утверждение.

11. Принять все меры к возможно более полному и плывае правядзенню удольствования потребности колхозов в средствах производства, кредите, инструкторской и технической помощи в период проведения с.-х. кампании, обеспечивая тем самым рост и укрепление сети колхозов.

12. Все мероприятия, связанные с проведением с.-х. кампании текущего года, должны быть использованы в направлении усиления массового производственного кооперирования населения, особенно в форме укрепления и развития специальных видов с.-х. кооперации: молочных, семенных, машинных товариществ, обзав Беларускаму обеспечить соответствующей инструкторской помощью и кредитованием (с.-х. Банком) вновь возникающие специальные объединения.

Одновременно находя процент (27,4) кооперированных крестьянских дворов по линии с.-х. кооперации недостаточным — считать необходимым, чтобы Беларускаму была развернута работа по вовлечению населения в кооперацию до 35-40 проц. в текущем с.-х. году.

13. Учиывая опыт предшествующего года, обязать Беларускаму совместно с Беларускаму принять меры к недопущению кредитной сетью использования отпускных целевых кредитов по снабжению населения средствами производства, особенно на семена клевера и др. кормовых трав не по прямому назначению или с сокращением долгосрочных кредитов.

В виду имеющейся задолженности по выданным ссудам — поручить Беларускаму принять меры к поступлению просроченных ссуд с тем, чтобы их возможно было использовать в текущем году для нового кредитования населения.

14. Предложить Наркамзему совместно с Наркомторгом в двухнедельный срок установить предельные отпускные цены на семенной материал, минеральные удобрения, выше которых заготовители не могли бы отпускать последнее население. Для более успешного проведения семенной кампании — предложить НКЗему и НКТоргу урегулировать вопрос заготовки и вывоза семенного материала, производимого в пределах БССР.

15. Мероприятия по посевной кампании увязать с мероприятиями по землеустройству, земледелению, меллорации, огнестойкому строительству и торфолобыванию, обеспечив в достаточной степени интересы беднейшего крестьянства при проведении этих мероприятий в текущем с.-х. году. Для обеспечения развития торфозаготовок — ЭКОСО выделить для крестьянских объединений и учреждений, при рассмотрении кредитного плана на III квартал соответствующие кредиты.

16. Принимая во внимание, что с наступлением весны можно ожидать развития зарзных заболеваний сельско-хозяйственных животных, необходимо провести ветеринарные мероприятия предупредительного характера, способствующие ветсанитарному оздоровлению деревни и поручить ветпрасаналу произвести предохранительные прививки с.-х. животным против зарзных заболеваний, использовав весь прививочный материал.

17. Придавая вопросу об организации снабжения сельского населения Белоруссии искусственными удобрениями первоочередную важность, предложить Наркамзему разработать этот вопрос в общем масштабе, как в отношении потребности БССР, в искусственном удобрении, так и способов удовлетворения последних с учетом качества изготовляемых в СССР удобрений и цен на них и соответствующий доклад внести в двухмесячный срок в Госплан.

18. Отмечая недостаточность обслуживания белорусского рынка продуктами белорусского производства, считать необходимым увеличение участия промышленности БССР в машинно-снабжении сельского хозяйства и в первую очередь организации Метпрамом производства соломо-резок и расширение производства молотилок и приводов, имея в виду, что производство соломо-резок союзной промышленностью является далеко недостаточным.

19. Считаю, что сокращение плана НКЗема по завозу металлов и металлоизделий вызовет большой недостаток в них, поднять вопрос перед СТО об увеличении завоза в БССР металлов и металлоизделий.

20. Обязать заготовителей (Цэнтраземсклад, Беларускаму, ЦККОВ и Хлебпродукт), давать Наркамзему для опубликования в печати двухнедельные сводки о ходе выполнения заготовительных планов.

21. В целях более успешного выполнения задач с.-х. кампании текущего года обязать Наркамзем, его местные органы, окрисполкомы, райисполкомы, провести широкую информационную работу о задачах с.-х. кампании, ходе подготовительных работ, использовать для этой цели печать, сьезды, собрания и т. д. Сосредоточить внимание при проведении агитационных работ на вопросах разрешения кормового вопроса, как основы для развития продуктивного животноводства.

В работу по проведению с.-х. кампании втянуть совхозы, с.-х. кружки, избы-читальни, деревенский актив, школы.

Пред. Совнаркома БССР И. АДАМОВИЧ.

Управдел СНК М. МОРЭС.

3-11-27 г. Минск.

Становішча с.-г. крэдыту ў Беларусі.

(У Сав. Нар. Кам. БССР).

Па дакладу старшыні Беларускага т. Акцыяна СНК адначасна ў працы сыстэмы с.-г. крэдыту ў БССР цэлы шэраг дасягненняў, галоўныя з якіх наступныя: дзякуючы арганізацыйнаму акружэнню сельска-гаспадарчых банкаў, аграрных таварыстваў с.-г. крэдыту і адзяленняў Беларускага, дасягнута набліжэнне крэдыту да сялянства. Зараз нізкая сетка складаецца з 148 таварыстваў, якія кааперавалі да 23 проц. усіх сялянскіх двароў. Крэдыты накіраваліся на вытворчыя патрэбы сельскай гаспадаркі, галоўным чынам, беднякам і сярэднякам.

Таксама назіраецца паступовы, хоць і павольны рост, укладання на бягучыя рахунках ва ўсёй сыстэме. Адначасна з гэтым СНК зазначыў цэлы шэраг момантаў, якія затрымліваюць развіццё сыстэмы с.-г. крэдыту ў БССР. Так, напрыклад, значная велічыня раённага, які абслугоўваюцца таварыствамі, перашкаджае далейшаму набліжэнню працы. Таксама слабая прызнаная ўклады і блучыя рахункі, недастаратэльная сувязь з пайшчыкамі, занадта вялікія выдаткі на ўтрыманне апарату і г. д.

СНК прыняў шэраг пастановаў, накіраваных да далейшага ўзмацнення працы сыстэмы с.-г. крэдыту.

СНК прызнаў патрэбным папаўненне асноўнага капіталу Беларускага. Нізкая сетка павінна сабраць павялічаны капітал да ўстаноўленай нормы.

У мэтах павялічэння зваротных сродкаў сельска-гаспадарчай крэдытнай сыстэмы ўсе асыгнаваныя на крэдытаванне сельскай гаспадаркі яшчэ на дзяржаўнаму, так і на мясцоваму бюджэту, павінны праводзіцца праз сыстэму с.-г. крэдыту.

Узятая лінія па абслугоўванню бяднейшай часткі сялянства павінна быць наглыблена з павялічэннем ва ўсіх звышніх сыстэмах фонду крэдытавання беднага. Трэба павялічыць крэдытаванне спецыяльных культур і наогул таварных галін сялянскай гаспадаркі.

Лічычы патрэбным уцягненне ўклады ў с.-г. банк, СНК ставіць гэта як палітычную задачу ня толькі перад сыстэмай с.-г. крэдыту, але таксама перад усімі выкарыстанымі і грамадскімі арганізацыямі.

СУД.

«Кроў кіпіць».

Абывавацян Бернарда Татарына—старык. Але што рабіць, калі і ў старых «кроў кіпіць». Татарын з такіх. Па прафесіі ён шафёр. Мае сям'ю. Дарослыя дзеці. І, нягледзячы на гэта, стары што ні тыдзень з новым раманам.

Чарговае каханне Татарына—яго суседка Ганна Кульбіцкая. Але якое каханне! Пылікі «дон-жуан» не да ёй жыцця.

І вось раз у чэрвені 1925 году, калі «кроў» у Татарына «закіпела» больш чым заўсёды, ён рашыўся... пайсці да сваёй каханай.

Было ўжо позня ноччу, калі Татарын праз вакно забраўся ў хату да Кульбіцкай.

Старык накінуўся на яе і пятаўся зваліць. Кульбіцкая прачнулася. Вырвалася ледзьве з рук гарачага старыка, выбегла на двор і паклікала суседзяў.

На гэтым каханне Татарына скончылася. Магілёўскі акруговы суд за папачку зваліць прыгаварыў яго на 1 год і 6 месяцаў знявольнення.

Вярхоўны суд прыгавар зацвердзіў. Я. С.—1.

Адчыніла дом распусці.

(Сталая сесія Бабруйскага суду ў Слуцку). За горадам каля яўрэйскіх могілак пасялілася нейкая Пракаповіч. Хутка гэты дом зрабіўся домам распусці. Заходзілі сюды і днём і ўночы, найбольш беспрацоўныя.

Пракаповіч была хворая «працамі» і перадала гэтую хворобу і іншым. Нарэшце, справы яе былі выкрыты, і яна папала на лаўку палсудных. Справу яе пачаўна разглядаць сталая сесія Бабруйскага акруговага суду. Перад судом прашоў цэлы шэраг сьведкаў, якія мелі зносіны з ёю.

Суд, разгледзіўшы гэтую справу, засудзіў яе на 1 год знявольнення і зразу накіраваў у ДОПР. К.—4.

Судовая хроніка.

Пакар.

К. Прыходзька і М. Канаводаў падпалілі хлебную пуню савецкай гаспадаркі імя Леніна, Каралінскага р. Мазырская акругі. У пуні згарэла шмат жыта і розных с.-г. прыладаў. Злачынцы атрымалі па 4 гады знявольнення.

Бандыцкая сямейка.

Іх трое. Карл, Віктар і Іван Дзежыцы. За некалькі месяцаў зрабілі звыш 5 рабункаў на вялікай дарозе. Менскі акруговы суд прыгаварыў Карла і Івана Дзежыца на 6 год знявольнення, Віктара на тры гады.

Гвалт над 6-цігадовай.

Якуб Крыштоўніч, 16 год, з хутару Смольніцы, Смалява раёну, згвалціў Ю. Шыдлоўскую—6-цігадовую дзяўчынку. Суд прыгаварыў Крыштоўніча на 5 год у астрог з суров. адмеж., але прымаючы пад увагу яго моладасць, скараціў кару на палову.

Маленькі фэльтетон.

«Дырэктаршыны ім'яніны».

У Чэхава ёсць гэткае мейсца: чыноўнік здаволена кажа бацьку,—заўважце тата, цяпер уся Расея будзе мяне ведаць. У газетах, бацьце, або мне пішучь. Вось, заўважце, гэта пра мяне (чытае) чыноўнік... (імя, прозьвішча)... у нецвярзым відзе,—заўважце тата у нецвярзым відзе, напад пад кани. Тата! цяпер жа-ж уся Расея будзе мяне ведаць. Тата!..

Уласціва кажучы ніхто ў Полацку пад кани і не пападаў і гэта я, запачынуў у Чэхава, толькі так для чырвонага слаўца, але-ж што датычыцца «нецвярзага віда» дык, тут у Чэхава слабыя фарбы...

Эт, ды ціж умелі ў часы Чэхава піць? Вось у нашы часы дык умелі! І піцьці і ніхто ня ведае, а ніхто ня ведае і ў газетах ня пішучь...

Вядома, якія развіты, дык пра тых і ў нашы часы ўсе ведаюць. Вунь у Полацку, дык усе ведаюць пра ім'яніны дырэктаршы дырэктара Лестэхнікума, які справіла настаўніцтва памятнага тэхнікуму.

Ведаюць, ды яшчэ і гагочуць,—напішыце кажуць пра іх фэльтетон...

А за што пісаць?

Ну разважаюць-ж самі!

Дзе веселей—у тэхнікуме ці на вичарыне?

На вачерыне!

Зноў, з кім жа прымней—з аўдыторыяй ці дырэктаршай?

З дырэктаршай!..

Ну дык за вошта-ж фэльтетон?

Студэнты пратастуюць, чаму, кажучь, дзесяць студэнтаў запрасілі, а студэнта дык ніводнага? Дымагогія таварышы! Папернае дык нават ня прыгожа самым напрашвацца, а падругое, здаецца і студэнты, а не разумеюць, што ня выпадае-ж выкладчыкам каботаваць з студэнтамі... Ну, студэнты не здволены, дык гэта я разумею чаму. Іх абразлілі... Іх не запрасілі... Але і студэнты, просіць, напішыце, просіць, па сівых фэльтетон... Наогул, на ўсіх дык ня трэба!.. Але пашто сівый лезуць чалавецца? Ня буду і на «сівых» пісаць фэльтетон. Настаўніцтва гэта квет нашай інтэлегенцыі, а студэнты кажучь: пішы на яго фэльтетон. Ня ўмеюць людзі выпіць, дык ужо і фэльтетон за гэта... А што ня ўмеюць, дык праўда... — Вунь скэлякі шуму нарабілі, за кветкамі для дырэктаршы дык аж у Віцебск настаўніка пасылалі!..

Кажучь, што некалі Напалеон у часе вайны з Расеяй, глянуўшы на расейскіх генералаў сказаў: «З гэтакімі генераламі,—ды каб не перамагчы рускіх? Гэта немагчыма!».

Дымагогія гэты сказ да сучаснасці, можна сказаць гэтак:

З гэтакімі настаўніцтвам, ды каб не перамагчы аўтарытэт?

Гэта немагчыма!

Полацак.

Алёша.

Знанамічныя навіны.

На 1.200.000 руб. беларускіх пачох будзе перададзена Усесаюзнаму Тэкстыльнаму Сіндыкату Віцебскай пачошнай фабрыкай у працягу 1926-27 г.

На 250.000 руб. суконна-шарсёвых тавараў дадаткова завезьці ў БССР вызначыў Нар. Кам. Гандлю БССР у працягу другога кварталу.

Вотрубі для БССР 15 вагонаў закупіў Белкаапсаюз у Саратаўскага сельсаюза на 3 р. 54 кап. за п'ятэр. З прычыны вялікага попыта на вотрубі з боку беларускай спажывачкай кааперацыі Белкаапсаюз зкунае яшчэ 150.000 пуд.

Вагон масла атрымаўся Церабінскага БССР з Сібіры. Масло размяркоўваецца: Віцебскаму ЦРК—225 пуд., Бабруйскаму—100 п., Магілёўскаму, Аршанскаму і Барысаўскаму—па 75 пуд. і Полацкаму—50 п.

Селядцы для Гомельшчыны—ад 6—10 вагонаў Саюзнай Нар. Кам. Гандлю РСФСР у распараджэнне Гомельскага спажывачкага саюза.

12.000 плугоў віцебскіх заводуў Беларускага накіроўвае ў лютым непасрэдна ў с.-г. таварыствы, мінуточы завод іх у акрэсленыя саюзы.

240 вагонаў цукру выдзелена для БССР «Сахаратрестам» на другі квартал. У мінулым квартале было выдзелена толькі 215 вагонаў. Акрамя таго, у другім квартале 80 вагонаў цукру рэалізуе Белкаапсаюз.

Лімоны—5000 штук для белар. спажыв. кааперацыі закупіў Белкаапсаюз на 27 р. 50 кап. за скрыню (330 шт.).

14.000 пуд. шыннага жалеза адгружана з цэнтру для белар. кааперацыйнай сеткі. Таксама закуплены ў Цэнтрсаюзе і будуць адгружаны ў лютым яшчэ 8.000 пуд.

Яны селядцы і нольні будуць завезены ў БССР. Дзяржгандлю завозіць у БССР 300 бочак шаландскіх селядцоў і 1060—Ярмушкі, а Цэнтрсаюз—100 бочак першых і 1640 другіх.

СВОДКА

паступленьняў па сельска-гаспадарчаму падатку 1926-27 г. за час з пачатку кампаніі да 31-га снежня.

Table with columns: Акругі, Паступіла (Акладу, Нядоімкі, Усяго), % выпойні да год за дачыны.

Па БССР да ўкрупнення 5.259.084 208.360 5.467.444 74,1

УВАГА: У графу «Нядоімкі» уключана 25.476 р., паступіўшых па савхозах Беларускага.

СА УСЯГО СЬВЕТУ.

Тэатры пад адкрытым небам.

У ваколіцах Рыму заканчваецца пабудовка двух аграмадных тэатраў, разлічаных на некалькі тысяч глядачоў. Тэатры будуцца пад адкрытым небам, сцэны іх абсталяваны мастакімі мармуровымі ўсходкамі, манументальнымі калёнамі, аркамі, раслінамі цёплых краёў і фантазмамі. Рэпертуарам для новых тэатраў будуць служыць стара-грэцкія пастаноўкі.

Сон—прывычка.

Нямецкі вучоны Фішэр сьцьвярджае, што сон ёсць адна з тых звычайных прывычак, якім людзі аддаюць занадта многа ўвагі і часу. Дзесяць падмацаваньня сваёй тэорыі Фішэр правёў 115 гадзін бяз сну. У працягу ўсяго гэтага часу пры ім дзяжурлі ўрачы, якія наглядзілі за яго пультсам. Апрача ледзь прыкметнага аслабленьня сардэчнай дзейнасьці, і то толькі пад канец вопыту,—ніякіх зьмен у дзейнасьці арганізму Фішэра ня выяўлена.

Рэдкая пладлівасць.

На Данбасе, у сяле Наваасёлкаве, Крыварожскага раёну, сялянка Вольная радзіла адразу часьвёра дзяцей. Гэта надзвычайна рэдкі выпадак пладлівасці. Адзел аховы здароўя дапамог бацьком новароджаных, выдаўшы дзіцячую бялізну і грошы на харчаваньне дзяцей. Апрача гэтага, узята хадзіць аб сыстэматычнай дапамозе пладлівым бацьком.

Здарэньні.

Гр-ка Вольга Верабей з в. Ячанка, Самахваўскага р., радзіўшы хлопчыка, задумала яго і схавала ў кастрыцу. Верабей прыцягнена да адказнасці.

У в. Сеньніца, Самахваўскага раёну, 31 студзеня навесіўся гр-н Канстанціновіч Сямён 65 год. Дазнаўнем высветлена, што ён не перанёс працяжнай хваробы. Хварэў больш 2-х гадоў.

У Калініншчыне знойзены труп гр-на Цурбатава Нічыпара. Крўмін. Вышук. выявіў, што забойства ўчынілі аднасельчане Селіванавы Арсён і Пётр. Забойцы памсціліся за тое, што Цурбанав у свой час раскрасіў перад уладай розныя злачынствы Селіванавых.

Ануфрэй Спальчык 18 год, з вёскі Русінавічы (Самах. р.) у часе разбору абрэзанага ружжа, забіў свайго бацьку Андрэя Спальчыка.

Апавяшчэньні.

Сёньня роўна ў 6 гадзін вечара албудзца арганізацыйны сход фота-гуртка. Усе запісанія у гурток павінны зьявіцца ў куток друку (Дом Асьветы) без спазьнення.

9-й у сяду ў падобінцы а 7 гадз. увечары сход наст. прыродазнаўства. Дакл. наст. Кірыцкіна аб вывучэньні батанікі ў сям'яхгодзі.

У сяду, 9 лютага, а 6 гадзіне увечары, у клубе імя Карла Маркса склікаецца «сход партактыву гарадзкой арганізацыі», куды запрашаюцца: сэкратары і апергі ячэек КПБ, індывідуалы, жанарганізатары, сябры райкомаў КПБ, сэкратары ячэек КСМ (партыйцы), сэкратары райкомаў КСМ, сэкратары фракцыі ФЭМК і жылкаапарцый, сябры фракцыі СНК, ЦВК, сябры фракцыі ЦП саюзаў і ўсе таварышы, прымаваныя да ячэек, адсекі і ваенкомы палкоў і пачалізы.

З дакладам аб задачак партыі ў перавыбарнай кампаніі гарсавету выступіць сэкратар ЦК КПБ тав. Галазед.

Уваход па білетах, разасланых райкомам.

У чацьвер, 10-га лютага, а 6 гадзіне увечары, у клубе імя Карла Маркса, Менскім акругомам КПБ і прэзідыумам ЦСПСВ склікаецца сход гарадзкой прафактыву (сяброў ЦП саюзаў, фабзавкомаў і мясцомаў, прафсаюзнаважанах і сяброў камісіі ФЭМК), на якім з дакладам аб перавыбарках гарсавету выступіць старшыня гарсавету тав. Яцкевіч.

Уваход па білетах, разасланых па саюзах.

Папраўка.

У № 30 «С. Б.» на 4 старонцы надрукован артыкул: «Вынікі работ па зямлянадзяленьні за 1925-26 г.», а трэба чытаць: «...на зямлянапарадкаваньні».

У першых радках таго-ж артыкулу зроблена памылка ў тым сэнсе, што зямлянапарадкавана 2110884 гект. не з мая 1922 г., а разам з дарэвалюцыйным зямлянапарадкаваньнем.

Адказны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА.

ТЭАТР-КІНО

Table with columns: Тэатр/Кіно, Назва, Дата/Час.

Слабадзкі с-вет, Шацкага раёну выклікае па 14 сакавіка, гр-н Канстанціна Антося і Далідовіча Матруна па справе скасаваньня шлюбу. Няўка аднаго з бакоў разгляду справы ня спыніць.

Менскі ЗАГС выклікае па 8 сакавіка а 10 гадз. раніцы гр-н Кагамейцава Васіля Янава і Кагамейцаву Алену Янаву па справе скасаваньня шлюбу. Няўка аднаго з бакоў разгляду справы ня спыніць.

Згублена два вэксалі па 320 р. кожны, выданыя на імя Г. Б. КЛЯЧКІНА. Выдаў вэксалі Моўша Іцкавіч ШАВЕЛЬЗОН тэрмінам адзін—да 1 сакавіка, другі—да 1 красавіка. На вэксалях маецца бляжыны подпіс «Г. Б. Клячкін». Памянёныя вэксалі лічыць неапраўданымі. Найшоўшага прашу вярнуць па адрасу: Нямігская, 23.

Менск, 1-я дзяржаўная друкарня.